

༡༡། ར་མོ་གུ་རུ་མ་དུ་མུ་བྱ་ཡེ། རྣང་སྤེད་སྤྱོད་གཡོག་བྲལ་བའི་
 རྒྱ་ཆེན་པོ། རྒྱེ་བ་མེད་པ་སྤྲོད་ཉིད་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ། གཉིས་མེད་
 རྒྱང་འཇུག་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་སྤྲིང་། རྒྱགས་གྱི་དཔལ་བེར་བསྐྱེལ་
 བ་དེ་ལ་འདུད། རྡེ་ཡང་ཟབ་ཆོས་རྩེ་འབའ་རོམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོའི་བྲིད་རིམ་ནམ་མཁའི་ཐོག་དབུབ་རང་བཞིན་ཀུན་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་
 བ་འདི་ལ་བཞི། གཞི་གནས་ལྷགས་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྒྱུ་རྒྱད།
 ཀུན་གཞི་དྲི་བཅས་ལམ་གྱི་རྒྱད། ངར་འཛིན་འཁོར་བའི་སྤྱོད་ཚུལ།
 གཉེན་པོ་ཆོས་ཀྱིས་གཞིལ་ཚུལ། དེ་མཐར་ཕྱེན་པ་དྲི་བྲལ་འབྲས་
 རྒྱུ་རྒྱད་དོ། དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། བདེ་གསེགས་སྤྲོད་པོས་འགོ་
 བ་ཡོངས་ལ་བྱབ། ཅེས་རྒྱ་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྤྲོད་པོའི་རྒྱད་
 ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། མདོ་འབྱུང་བ་མེད་པ་
 ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་གསུངས། བྱང་ཆུབ་
 རང་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་

བྱང་ཆུབ་གཉིས་མ་ཡིན། །ཞེས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་དག་གམ་སྟུང་
ན། །ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དག་པ་བཞིན་དུ་
རྣམ་པར་དག །ཅེས་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རྟག་ཅིང་བརྟན་ལ་འགྱུར་བ་
མེད་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་སྟེ། **ཇི་སྐད་དུ།**
སེམས་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །སྤང་བ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་
ཆོས་སྒྲུའི་འོད། ཅེས་སྤང་ཞིང་སྟོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བྱབ་
པ། དེ་ཡང་བྱབ་བྱ་བྱབ་བྱེད་དང་བྱལ་བ་གསེར་དང་གསེར་གྱི་ཁ་
དོག་ལྟ་བུར་རིགས་དུག་དུ་གདོགས་པའི་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
གནས་པ། གནས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྟོད་ཡུལ་གྱིས་མ་གོས་པ་སྟེ། བ་ཁ་
དོག་སྒྲ་ཆོགས་བཞོས་པའི་འོ་མ་དང་ཆོས་མཚུངས་ལ། དེ་ཡང་
བརྗོད་བྱའི་ཆོག་ལས་འདས་པ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་ཆོས་
ཀྱི་དབྱེངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། འོ་མར་མར་གྱི་
སྟོང་པོ་གནས་པ་ལྟར་རམ། ཏིལ་ལ་ཏིལ་མར་གྱིས་བྱབ་པ་ལྟར་
གཟོད་མ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཐུ་ལྟན་གྱིས་བྱབ་པ། མ་བཅོས་པའི་ཆོས་
ཉིད་ཅེས་གཞི་ཀ་དག་ཆེན་པོ་འམ་གནས་ལུགས་ཆེན་པོ། རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ། ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་

བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་གདགས་གཞི་མང་པོར་
གསུངས་ཅིང་། དོན་དུ་མ་བཅོས་པའི་སེམས་ཉིད་ཐ་སྙད་སྒྲོ་བཀྱར་
དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་འདི་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ་མངོན་པ་ལས་
ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྷན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཏྱག་
པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་
གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡེ་གཟོད་མ་ནས་ཆོས་ཉིད་དེ་
བཞིན་ཉིད། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་རུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། དཔེར་
ན་གསེར་དཔུལ་གྱི་ངོ་བ་གང་དག་བཟུ་བཏུལ་བྱས་ན་དངོས་སུ་
འབྱུང་རུང་བ་ལྟར། སྒྲིང་གཞི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དེ་
ཉིད་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་
གཞི་དྲི་བཅས་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཁའ་ལྟར་དག་
པའི་སྒྲིང་ནས་ཀུན་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་གཡོས་ཏེ་སྤྲ་བའི་རྟོག་པ་འགའ་
ཞིག་ཤར་བ་དེའི་སྒྲིང་དུ་ངར་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དཔེར་ན་ཆུའི་
སྒྲིང་དུ་འབྱགས་རོམ་ཆགས་པའམ། རྣམ་མཁའ་སྒྲིང་པར་སྒྲིན་ལྷང་
བ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། མངོན་པ་ལས།

ཐོག་མེད་སྐྱབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་བྱེད་མི་མཐོང་སྟེ། །དཔེར་ན་གསེར་གྱི་
གཟུགས་ནི་སྒྲིབ་པ་བཞིན། ཞེས་གསེར་བཙོ་མར་སྐྱན་པའི་རྒྱལ་
བའི་སྐྱ་གཟུགས་མི་གཙང་པའི་འདམ་རྩལ་གྱིས་གོས་པ་ལྟར།
སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་དག་གནས་སྐབས་
སྟོ་བྱུར་གྱི་ངོ་མས་སྒྲིབ་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
སངས་རྒྱས་ཉིད། འོན་ཀྱང་སྟོ་བྱུར་ངོ་མས་སྒྲིབ། ཞེས་གསུངས་ལ།
དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ནས་སྤང་བྱེད་ཉི་མའི་
འོད་ཤར་བ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བོར་འཕྲོས་པ་ཉི་མ་རང་གི་བྱེད་ལས་
ཡིན་པར་མ་ཤེས་པར་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
རྟོག་གི་འབྲུལ་སྤང་མ་དག་པའི་ཤེས་པས་སྒྲིག་རྒྱུའི་ཚུ་བྱུར་རི་
དྲགས་ཆགས་པས་གདུང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྟོས་སྟོ་
བཏགས་ཀྱི་རྟོག་པར་གོམས་ཤིང་། རང་ངོ་རང་གིས་མ་ཤེས་ནས་
གཉིས་འཛིན་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མཐུ་བཏྲས་པས་སྤིང་པ་
འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་གྲུབ་ཅིང་། མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་རྟོན་
འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པར་གཟུགས་སོགས་ལུང་
པོ་ལྡ་དང་། མིག་སོགས་སྟེ་མཆེད་རྣམས་བྱུང་། དེ་བཞིན་མཐོ་སྤིང་
ཚེ་མན། དམའ་ན་རག་དཔྱལ་བ་ཡན་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་

བཟང་ངན་ལས་སྒྲུང་མ་འཆོལ་བར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྟ་
གནས་བདེ་གསལ་གྱི་ལོངས་སྟོང་ལ་ཞན་ཅིང་། འཆི་འཕོ་སྒྲུང་བྱེད་
ཁམས་གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྒྲུང་བའི་སྟུག་བསྐལ་སྐྱེད། སྟ་མ་ཡིན་
གྱི་ཡུལ་སྒྲུང་བ་སྟ་ཆོགས་གྱི་རྩལ་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཆ་
དང་དག་ཅུ་མཐོང་ནས་འཐབ་ཚུང་སྟོག་གཅོད་གྱི་སྟུག་བསྐལ་སྐྱེད།
མིའི་གནས་སུ་བྲེལ་པོངས་འཕྲོག་བཅོམ་ལ་སོགས་ཆོག་ཤེས་མེད་
པའི་སྟུག་བསྐལ་སྐྱེད། ཏུད་འགྲོའི་གནས་ཀྱང་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོར་ཆང་
གི་སྒྲངས་མ་ཅམ་དང་། སྤྱིང་བར་རྣམས་སུ་ཉི་ཟླ་མིག་གིས་མི་
མཐོང་ཞིང་། ཀླང་ལག་བརྒྱུང་བསྐྱམ་ཅམ་ཡང་མི་རིག་པ་དང་།
གཅིག་གིས་གཅིག་བྲ་བ་དང་། མིར་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོ་འགོལ་
བཞོན་དང་འཇོ་ཞིང་མཐར་སྟོག་གཅོད་པའི་སྟུག་བསྐལ་སྐྱེད། ཡི་
དྲགས་གྱི་གནས་རིས་རྣམས་ཀྱང་བགྲེས་སྒྲོམ་ཆ་གང་དང་། ཟས་
རྣམས་རྟག་ཁྲག་གི་རྒྱ་མཚོ་དང་དག་ཅུ་མཐོང་ཞིང་། ཁ་དང་མེད་
པར་མི་ཐར་བ་དང་། ལུས་ཕྱི་ནང་འབྲེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་
བསྐལ་སྐྱེད། དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད། གང་དཔྱལ་
བརྒྱད། ཉི་ཆོ་ཉི་འཁོར་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དཔྱལ་ཁམས་རྣམས་
སུ་དར་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བའི་བཙོ་བཙོ་སྟོག་གཅོད་འབྲེགས་པ་ལ་

སོགས་བཟོད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱིང་དོ། །དེ་ལྟར་
རིགས་དྲུག་སོ་སོར་ཉོན་མོངས་པའི་དྲུག་ལྔ་དྲུག་གསུམ་སེམས་བྱང་
ལྔ་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་འབྲུལ་རྟོག་བརྒྱད་ཙུ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱའི་
གངས་དང་མཉམ་པའི་རྟོགས་ཚོགས་ལ་སྦྱོང་ནས་ལྷན་ལེན་ཅིང་
འཁོར་བ་ཟོ་ཆུང་འབྲུད་མོ་ལྟར་འབྲུང་བ་ནི་རྟོན་འབྲེལ་ལྷགས་
འབྲུང་གིས་བྱང་ཞིང་། དེ་དག་གི་རྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་
བཞིན་རང་ངོ་རང་གིས་མ་རིག་པས་འབྲུལ་པ་སྟེ། ཚོས་རྗེ་སྦྱོབས་
པས། རྟོན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་མ་རིག་ཁོ་ནས་ལེན། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ལ། མ་རིག་པ་དེའི་རང་ངོ་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། ཇི་
སྐད་དུ། ཇི་མ་དེ་བསལ་སངས་རྒྱས་དངོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ཚོས་ཀྱིས་གཞིལ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་མ་རིག་
རྟོན་གྱིས་བསྦྱིང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་འདུལ་བྱེད་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ཡང་། སྦྱར་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་དེ་དག་འདུལ་
བྱེད་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གསུང་ཤིང་། དེ་ཡང་
དབང་པོ་ཐ་མའི་དོན་དུ་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་དགེ་སྤྲེལ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་བསྟན་ཏེ།
སོ་ཐར་རིས་བདུན་གྱི་བསྐྱབ་སྒྲོམ་སོགས་དྲང་དོན་ཁོ་ན་གསུངས་པ་
དང་། དབང་འབྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་བཀའ་བར་པ་མཆོན་
ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་ཕབ། ལྷས་ཅན་སྐྱེ་དགུ་མ་ལྷས་པ་མར་
ཤེས་པས་ཡིད་དྲངས་ཏེ་སྟོན་འཇུག་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱ་པར་ཕྱིན་དུག་གིས་འགྲོ་བའི་དོན་ཤུགས་ཀྱིས་
འགྲུབ་པར་མཛད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དབང་རྣམས་སྟོན་ཆེན་རྣམས་ལ་
བཀའ་ཐ་མ་དྲང་ངེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞིང་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་སྟོན་མེད་པ་གསང་
སྤྲེལ་གྱི་ལམ་ཐབས་དང་ཤེས་རབས་གཉིས་མེད་དུ་བསྟན་ནས་
གྲོལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། རྩེ་བྲག་རྒྱལ་བའི་བཞེད་གཞུང་དེ་དག་
གང་ཟག་གི་སྟོང་དང་སྤེབ་པའི་ཚུལ་དང་། བཞེད་ཚུལ་ཐ་དད་ཏེ།
པརྒྱེ་ཏས་ཆོས་ཀྱི་གཞི་དོན་བཀྲོལ་ཞིང་གཉན་པོ་གསུམ་གྱིས་དུག་
གསུམ་གྱི་རྟོགས་ཆོགས་གཞིམ་པ་དང་། ཀུ་སུ་ལུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དུག་གསུམ་ལམ་དུ་བྱེད་ནས་སྤང་གཉེན་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་
པ་རྣམས་ཟབ་པར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་གཏུམ་མོ་

དང་། རྩོམ་ཆེའི་ལུགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་
རང་རང་གིས་ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་དང་རྟག་གང་གིས་ཐོན་པ་དེ་ཟབ་
པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་ཅག་མཉམ་མེད་འབའ་རྩམ་
བཀའ་བརྒྱད་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ན་སོ་གཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་
གྲོལ་བྱང་འཇུག་དང་། གན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་ལམ་འབྱུང་བས་
མི་ཚུན་པས་གྲོལ་ལམ་བརྟེན་པ་ཟབ་པར་གདམས་པ་སྟེ། ཐབས་
གྲོལ་གང་བསྒྲུབས་ཀྱང་དང་པོ་སྒྲིམ་བྱེད་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྒོ་
འབྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོར་འཇུག་དགོས་
ལ། དེ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲུབ་ཞིང་། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་
ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་ཡབ་སྐུ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
རིམ་ལ་བརྟེན་པ་ནས་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་པར་
བཞེད་པ་སོགས་ལས། འདིར་ནི་རྒྱ་རོ་པས། རིམ་གཉིས་མཉམ་པར་
གནས་ནས་སུ། རྩོམ་ཅན་གྱི་ཆོས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རིམ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱང་ཞིང་ས་ལམ་སྦྱང་བར་གསུངས་ཏེ།
ཐོག་མར་སྟེ་སྒྲིམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཞེད་གཞུང་བཀའ་ཕྱག་ཚུ་བོ་
གཅིག་འདྲེས་ཀྱི་གདམས་པ་བརྒྱད་པའི་ཟམ་མ་ཆད་པའི་གསུང་

ལས་འཕྲོས་པ་ཐུན་མཛེས་གི་སྒྲོན་འགྲོ་ནམ་པ་བཞི་དང་། ཐུན་མཛེས་
སྒྲོན་འགྲོས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཐབས་ཟུར་ནས་འབྱུང་བ་
བཞིན་བྱ་བ་དང་། ཐབས་ལམ་ལ་མོས་པའི་སྒོ་ཅན་གྱིས་རྒྱ་རོ་ཏ་

པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་ལས་རྟོགས་པར་རིགས་སོ། །བཞི་པ་
དྲི་བལ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ལ་ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བས་བཞི། ཆོགས་
སྦྱར་ལམ་གྱིས་ཞི་ལྷག་རྩེ་གཅིག་གཏན་ལ་དབབ་པ། མཐོང་ལམ་
གྱིས་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྤྲོད་པ། བསྐྱེད་ལམ་གྱིས་རིམ་པས་ཆོས་ཉིད་ནར་
དུ་སོན་པ། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་གྱིས་མཐར་ཐུགས་འབྲས་བུའི་དོན་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ། རགས་པའི་རྟོག་པ་འཇིལ་བྱེད་
ཞི་གནས་དེའི་རྩལ་ལས་ལྷག་མཐོང་། དེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྩེ་
གཅིག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྩེ་སྒྲོལ་དག་ཞོན་ལྷན། འབྲས་བུ་
དུས་གསུམ་རྒྱན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱར་རང་སེམས་
ནམ་པར་དག་པ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་མ་བཅོས་པའི་རྒྱ་འབྲས་དབྱེར་
མེད་དུ་བཞུགས་པ་ཉི། ལམ་གྱི་དུས་སྤྱི་སྒྲོལ་མས་ངོ་སྤྲོད་པའི་ཤེས་པ་
སྐད་ཅིག་མའི་རང་ཞལ་མཐོང་བས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་
སྦྱར་ལམ་འབྲས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ཉི། དེ་ཡང་སྒྲོལ་མའི་རྩལ་འབྱོར་

གྱི་ཉམས་ལེན་རྟོ་རྩལ་འཕྲོད་པའི་དམིགས་བྱམ་དང་། བཟོད་མེད་
གདུང་བའི་དབྱངས་གྱི་རྒྱུ་འབྲེད་ཅི་རྩལ་སྤྱུ་བྱས་མཐར་དབང་
བཞི་སྒྲངས་ལ། དེ་རྗེས་འོད་ལྷ་བྱས་ཤིང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་
མོས་པས་མདུན་དུ་སྟོ་སྒྱུ་འཕྲེད་ཤིང་བྱ་རྟོ་སོགས་དམིགས་པའི་རྟོན་
གང་རུང་བཀོད་ཅིང་ལྷས་རྣམ་སྒྲུང་གི་ཆོས་བདུན་དང་ལྷན་པས་
མིག་དང་རྗེ་མ་མི་གཡོ་བར་མདུན་གྱི་རྟོན་ལ་སེམས་གཏང་ནས་
ཆམ་གྱིས་བཞག་པ་ནི་ཞི་གནས་རྟོན་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་
རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བའི་དོགས་ཟོན་ལྷགས་ཕྱིན། དཔེར་ན་བཙོན་དུ་
བབྱང་བྱའི་རྒྱུ་མར་བྱ་ཤོར་བ་བཞིན་འཕྲོ་ཅན་བྱེད་པས། སྒྲིའི་
འཛིན་བཏང་མ་ཤོར་བར་སྟོད་གྱིས་སྟོང་ལ། དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་སྒྱེས་
ན་དེ་ཐོག་དུ་རང་བབས་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། གང་ཡང་ཡིད་
ལ་མི་བྱེད་པར་དུས་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་གང་སྒྱེས་དེ་ཀར་ཆམ་མེར་
བཞག་པ་སྟེ། སྒྲ་འོད་གཞོན་རྩལ། བཅས་བཙོས་མ་བྱེད་སྤྱུག་པར་
ཞོག ལྷ་ཉལ་མ་བྱེད་རང་གར་ཞོག ཡིད་ལ་མི་བྱེད་མི་དམིགས་ཞོག
ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པ་ནི་ཞི་གནས་རྟོན་མེད་སྟེ་
ཉམས་དང་པོ་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཁུ་ལྷ་བྱ། ཉམས་གཉིས་པ་གཙོང་
རོང་གི་ཁུ་བོ་ལྷ་བྱ། ཉམས་གསུམ་པ་རྒྱ་མཚོ་མེར་བ་ལྷ་བྱ་རིམ་གྱིས་

འབྱུང་ལ་དེ་དག་གི་ཚེ་ནའང་གིས་སྟོང་རན་པ་བྲམ་ཟེའི་སྐྱད་པ་
སྒྲིམ་པ་བཞིན་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་སྒྲིམ་དྲགས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་རྣམ་
རྟོག་འཕྲོ་ཚོད་མང་དུ་བྱུང་ན་སྟོང་ཁམས་མི་བདེ་བ་དང་གི་དང་
བཟུང་འདེབས་འདོད་པ་འབྱུང་བས། དེ་དུས་ལྷས་གནད་སོག་མའི་
སོན་ཐག་ཆད་པ་ལྟར་ཤིག་གྱིས་བཤིག་སེམས་གནད་རྫིང་ལས་
འཕྱར་བའི་བྱ་བཞིན་གང་དགར་བཏང་བས་སྟོང་གྱིས་སྟོང་ལ་
བསྐྱུང་བ་དང་། སྟོང་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཅིང་འཐིབ་
ནས་གཉིད་བྱོ་བ་དང་། གཉིད་དུ་ཤོར་བ་རྣམས་བྱུང་ནས་ལྷས་
གནད་ངམ་ཁྱུག་གེར་བཅས་ཏེ་གཅེར་གྱིས་རྣམ་མཁར་བལྟས་ལ་
རིག་པ་གསལ་འདོན་བྱེད་པ་དང་། འདི་སྐབས་སེམས་འཐིབས་
པའི་དུས་དཔེར་ན་རྒྱ་དར་སྒབ་མའི་བ་དན་སྒྲིང་བ་རྒྱང་དང་བྲལ་
བའི་དུས་སྤྱིང་ཞིབ་གྱིས་དཔྱད་ན་ཅུང་ཟད་གཡོ་བ་བཞིན། ཞི་
གནས་ཀྱི་ཉམས་དེའི་ངང་ནས་རྣམ་རྟོག་ཕྱུ་འགྲུས་ན་རྟིང་སོ་སྟེ།
དེ་ལ་བག་ཟོན་པས་རིག་པ་རྒྱར་ཕྱུངས་ལ་གསལ་ངར་བརྟེན་ཏེ་ཕ་
བའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲུན་ཆ་བྱུང་མིན་གྱི་གོ་འབྱེད་པར་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་
འབད་པས་དང་པོར་སེམས་སྐབས་རེར་གནས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་
གནས་པ་རྣམས་ཇི་བརྟན་དུ་སོང་ནས། མཐར་མེ་རེ་ཆེ་ལེའི་གནས་

ཉམས་སྒྲིམ་ནས་ཕྱ་རགས་སྒྲུན་ཆའི་འཕྲོ་ཤོད་ཚབ་ཚུབ་སུ་གྱུར་པ་
དེ་མེད་ཅིང་། ཚས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ཕྱ་རགས་སྒྲུན་ཆ་རང་སར་དག་
པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་དེ་དུས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུར་
འདུག་པ་དགའ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཡེངས་ཏུར་བེད་གིས་
རྒྱུན་ནས་གཏང་མེད་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་དང་། བྱ་བུ་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་
འཇུག་འདོད་སྟགས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཉམས་
ཀྱི་འཆར་སློ་སྟེ་དེ་ཐོག་བཏང་བས་སྡུ་མའི་ཉམས་དང་བུལ་བའི་
དུས་ཡི་ཟུག་སྒྱེ་བ་སྟགས་འབྱུང་སྟེད་པས་རང་འཁོས་དང་དཔག་
སྟེ་འདུན་མ་མ་ཞོར་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་བདེ་འབོལ་ལེ་ཤིག་གི་
བའི་བདེ་ཉམས་ལ་དགའ་ཞིང་ཞེན་པས། བདེ་བ་ཚད་མེད་པ་དེ་
ཉིད་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྲངས་པས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐབས་སུ་
དུག་གསུམ་གྱི་རྩལ་ལས་རྒྱང་སེམས་དང་བཅས་པ་འཐུམ་པས་ཞེ་
སྒྲུང་དང་གཏི་ཟུག་སྟགས་སྒྱེ་བས། དེ་དུས་དེའི་དབང་དུ་མ་སོང་
བར་ཉམས་ལེན་དང་བསྟེན་ནས་བསྒྲོམ། སྐབས་སུ་གསལ་བའི་ཉམས་
སྒྲུང་གཡེར་ཆེ་བས་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པའི་ང་རྒྱལ་ཡང་འབྱུང་
ལ། དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་བདེ་ཉམས་དང་། མཐར་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡང་འདྲེས་མར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཏི་

རས་ཀྱིས། བདེ་ལ་ཞེན་ན་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གོ་ལ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་ཉམས་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་ན་ར་གན་གསེར་དུ་འཛིན་
པ་བཞིན་ཁེ་སྟོར་བས་ཞེན་འཛིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ལྷག་
མཐོང་དུ་ངོ་ཤེས་པས་ཉམས་སྦྱང་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་ལ་དེ་ཡང་
དང་པོ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་འདི་སྐབས་ཟད་སར་ཟེལ་གཞོན་གྱི་
སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སྐྱབ་པར་འདོད་ན་རྣམས་ཤིང་། འུགས་ཀྱིས་འབྱུང་
བའི་ཕྱུང་འཛིན་མཐུན་ཅུང་ཟད་རེ་ཡོངས་བས་དེ་རྣམས་ལ་ཆེད་
འཛིན་མི་བྱ། འདི་ནི་རྩེ་གཅིག་གི་ཉམས་དང་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། ཉམས་དང་པོ་ཞི་
གནས་ཀྱི་ཉམས་དེ་ཉིད་མ་སྐྱབ་ན། སེམས་གཙང་རྩིང་གི་ཁུ་བོ་ཅ་
སྟོང་རབ་དུ་འབྱུགས་ཤིང་འཁྱབས་པའི་ནང་ནས་ཉ་སྐམ་སོགས་ཁུ་
གནས་ཀྱི་སྒོག་ཆགས་ཇི་ཅམ་རྒྱ་ཡང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་སེམས་
རྣམ་རྟོག་འཁྱབས་ཆེ་བའི་ངང་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ངོས་
བབྱང་དཀའ་བས། འདི་ལ་གནས་ཉམས་རབ་དུ་བརྟན་པར་བྱེད་
པ་མཁར་གྱི་མིང་དོ་ལྟ་བུ་སྟེ། གནས་ཉམས་རྟོག་བྲལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་
དྲངས་བའི་ནང་ནས་དོ་བ་དང་ཉ་སོགས་ཇི་བཞིན་མཛོན་པ་ལྟར་

ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བཟུང་སྒྲ་ལ་དེས་ན་སྒྲིམ་གྱི་གྲུབ་བརྟེན་
གོང་མའི་ཐུགས་བཞིད་བཞིན་མཆོང་རྒྱལ་དྲག་པོས་ལྷས་དུབ་པར་
བྱས་མཐར་རྣམ་སྒྲུང་གི་ཆོས་བདུན་བཅའ་བཅུག་ལ། དེ་ནས་སྒྲ་
མས་བྱོད་གྱི་ཞི་གནས་གྱི་ཉམས་དེ་བདག་དུ་བཟུང་ཞིང་འདི་ཉར་
གནས་སོ་སྒྲམས་པའི་རྟོག་འཛིན་དེ་ངོར་ཚུར་བལྟ་བ་ལྟ་བུས་སྒྱུར་
ཐབས་སུ་ཞོག་དང་། ཞེས་ངོ་སྤྲད་པས་བལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་གཉིས་མེད་
དུ་སྒྲོང་པར་ལྷག་གིར་མཐོང་དུ་འོང་སྟེ། སྒྲི་སྒྲིམ་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོས།
རང་ལ་སྒྱེས་པའི་རྣམ་རྟོག་སྟེ། ཆོས་སྐུ་ཡིན་པར་གཙུག་གིས་
བྱངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ངོ་
བོ་ལ་བག་ཐེབ་པ་ཙམ་བྱ་བ་སྟེ་ཞི་གནས་དང་སྒྲེལ་ཏེ་རྩིས་བས་
སྒྲོང་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱིས། བསྒྲིམ་པའི་གཞེར་གསུམ་བཤད་ཙ་
ན། རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རུ་གདའ། རིག་པ་གསལ་བའི་ངང་དུ་
གདའ། ཁ་བཙོས་ལྷག་པར་བཞག་པར་གདའ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཁ་ཡན་དུ་ཅི་བདེར་ལྷག་པར་རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་གྱི་ངོ་བོ་ལམ་
ལམ་གྱིས་ཆོས་སྐུའི་རིག་སྒྲོང་རྗེན་པར་ལམ་དུ་སྒྲོང་བས་ཤར་གྲོལ་

དུས་མཉམ་དུ་འགོ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གི་གོགས་སེལ་བོགས་
འདོན་ནི། ཏི་རས་ཀྱིས། བསྐྱེལ་ཀྱང་བསྐྱེལ་འཕྲོ་ཤོར་ཞིང་གཞན་
ཡེངས་ནས། །དེ་ལ་སླ་མ་དམ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་དགོས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སླ་མའི་གསོལ་འདེབས་དང་མོས་གུས་མི་རྟག་
འཆི་བ་ཡང་ཡང་དྲན་པས་རྒྱུད་བསྐྱེལ་བ་སོགས་གནད་དུ་བསྐྱེན་
པ་གལ་ཆེའོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སེམས་ས་ལེ་རྟིག་གི་རྗེན་ནི་
སོགས་གསལ་བའི་ཉམས་འཆར་ཞིང་། དེ་དུས་རྗེས་པའི་སངས་
རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་བྱགས་ལའང་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་དོ་སྟེ་
པའི་རྟིག་པ་མཆོག་འཛིན་འབྱུང་ལ། ཏི་རས་ཀྱིས། གསལ་ལ་ཞེན་
ན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་གོལ། །ཞེས་གསལ་བའི་ཉམས་དེར་ཞེན་ན་
གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ངོར་བལྟས་ན་
སླ་མའི་ཉམས་ཁྲོལ་གྱིས་བཤེག་པར་བྱ་བ་དང་། འདི་སྐབས་བསམ་
གཏན་གསུམ་པའི་ཉམས་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་འཆར་བས་
དེ་ལ་བྱགས་ཀྱིས་སློ་ཡི་འདུན་པ་ནི་ཡོད་སྟེ། ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་
ཞལ་ནས། །མ་ཡེངས་བསྐྱུང་བའི་རྩེ་གཅིག་ལ། །དྲན་པའི་རྩེ་དང་

མ་བྲལ་བར། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ཏྲིག་བྱས། །བདེ་གསལ་ཉིན་
མཚན་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེ་མ་ཡ་མཚན་མེ་ཆེའམ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ནི། །ཞི་གནས་དེ་
དག་རིམ་གྱིས་བརྟན་ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་
ཏྲིག་ཚྲིགས་སྤྱད་པས་སྤྱན་ཆ་ཐམས་ཅད་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་དུ་
འགྲོ། །འགྱུ་བས་མེ་མངོན་གཞི་དཔར་སྟངས་སྟངས་གྲོགས་སུ་འཆར་བ།
དེ་དག་རིམ་མོས་དང་བྱང་འཇུག་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་སུ་འཆར་བ་ནི་ཞི་
ལྷག་བྱང་འཇུག་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། །འདི་སྐབས་ཏྲིག་
པ་འོག་འགྱུ་ཞེས་སྐབས་རེར་སྟོང་པའི་རང་རྩལ་མཐོང་བ་དང་།
སྐབས་སུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ནས་ཅུང་ཟད་ཡེངས་ཀྱང་
ཡེངས་སུ་མེ་ཚོར་བ་ཉལ་ཉལ་ལམ་རྩོད་པའི་གསེབ་ནས་ཁྱུ་འབབས་
པ་ལྟར་ཡེངས་དང་མ་ཡེངས་ཆ་མེ་ཕྱེད་པར་འབྱུང་བས་དེ་སྐབས་
རིག་པ་གྲུང་ཕྱུངས་ཏེ་མཚམས་ཕྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མོས་གུས་
མི་རྟག་བྱང་འབྲེལ་དུ་བསྒྲུབས་པས་སེམས་སྟོང་པ་འདི་དང་། །ལྷས་
འདི་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དང་། །ཕྱི་
རོལ་གྱི་ས་རྩོད་རི་བྲག་ཁང་བྱིས་སྒྲིམ་པ་བྱུང་མེད་རྟ་སྤང་འདི་རྣམས་

ཀྱང་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་བདེན་པར་མེད་ཅིང་སྟོང་པ་ཉིད་
དོ་སྟམ་ནས། མི་ལམ་ཙམ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྤང་ཙམ་ལས་
སྟོང་པ་ཉིད་དོ། རྣམ་མཁའ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཅི་ཡང་མ་
མཆིས་སོ། །གང་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་པའི་རིམ་གྱིས་སྟོང་པར་སློ་ཕྱགས་
ཆེས་པའི་དབང་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ནས་བྱུང་དུ་གསོད་
པ་ནག་པོ་ཁ་འབྲམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བྱེད་ལ། གོ་ཉམས་ལག་ལེན་
དང་སྒྲག་ན་ངན་འགྲོར་སྤང་བས་དཀར་ནག་གི་སྤང་དོར་མ་ནོར་
བར་བྱ་བ་དང་། ཉི་རས་ཀྱིས། ཉོག་མེད་ཞེན་ན་གཟུགས་མེད་
ཁམས་སུ་གོལ། ཞེས་བདག་གི་སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ་སྟམ་པའི་
ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་འདི་ཤིན་ཏུ་མཐའ་དང་བྲལ་ལོ་སྟམ་པའི་འཇིན་པས་རྣམ་ཤེས་
མཐའ་ཡས་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་རུང་བཟང་ཙམ་ལས་མེད་དོ་སྟམ་
པས་ཡོད་མེན་མེད་མེན་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་
དོ་སྟམ་པས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཅས་སུ་གོལ་ལ། དེ་ཡང་
འཇིན་པ་ངོ་ཤེས་དང་བཅས་པས་ཆོ་འཕྲིན་ན་དེ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་
ཡིན་གྱི་གནས་སྐབས་ཉམས་ཀྱི་འཆར་སློ་ཙམ་གྱིས་མིན་ཅིང་།

འཇིན་པ་ངས་ཤེས་ནམ་སྐྱེས་པའི་དུས་དེར་དེའི་ཐོག་རིག་པ་ཐོག་
རྗེས་བྱས་པས་ཅ་སྒྲབས་ཆུ་བོར་གྲོལ་བ་བཞིན་གཤེས་ལྷགས་མ་
བཅོས་པའི་སྟངས་དུ་བྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་སྐབས་ཉམས་ལ་མཐོ་
དམན་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། སྐབས་རེར་སེམས་སབ་སོབ་དུ་སོང་
ནས་སྟོང་མི་དགའ་བ་དང་ཁོང་ཡུས་ཀྱི་མནང་བ་སོགས་འབྱུང་སྟེ།
ཉི་མ་རྒྱབ་རིར་ཐོན་པའི་དུས་སུ་མཐའ་ཆུ་རོང་ཡང་བར་གྲོགས་
མེད་གཅིག་ཤུར་ཅོལ་ཆུང་བྱིན་པ་བཞིན་སྟོང་ཏང་དེ་བ་སྐབས་སུ་
སོད་བོ་བ། ཏུ་ཤོར་བ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་སྒྱུ་ལེན་སྟོང་འདོད་པ་
དང་། རྩ་མའི་ཞི་གནས་ཀྱི་བདེ་ཉམས་ལ་བྱེ་ཆགས་འཁྱོར་བ་
སོགས་འབྱུང་ལ། འདི་དག་ནི་སྟོང་ཉམས་དང་མི་རྟོག་པ་ཞེས་
བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་
པའི་ཉམས་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་མཐར་ཞི་གནས་ཀྱི་བདེ་ཉམས་དེ་
ཉིད་ཤུན་པ་བརྗེས་པ་སྟར་གསལ་སྟོང་པ། སྟོང་བཞིན་ཤིན་དུ་
གསལ་བ་ཉི་འོད་དང་སྒྲ་བེར་གྱི་སྒྲ་བ་སྟུ་སྟུར་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་ཉམས་འཆར་ཞིང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། ངས་ཤེས་
དང་ང་རྒྱལ་འཇིན་པ་དང་བཅས་འབྱུང་ལ། དེ་དུས་མཐོང་ལམ་གྱི་

ཡེ་ཤེས་ངོ་སྤྲོད་དོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་སྤྲོས་པའི་ཉམས་རྣམས་དབང་
པོའི་བྱུང་པར་གྱིས་མ་ངེས་པར་འཆར་བ་དང་། འགྲིགས་ཆགས་སུ་
འཆར་བ་ལྷ་ཚོགས་ཡོངས་བ་ཡིན་པས་དབྱུང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།
འདི་སྐབས་སྒྲིབ་སྤྱོད་གི་ཡོན་ཏན་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཉམས་ཆགས་སོགས་
འདགས་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསོད་ནམས།
སྒྲ་མར་མོས་གུས་སྒྲིང་ཕུར་དུ་གཏད་པས་བྱེན་སྒྲབས་དངོས་སུ་
འཇུག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོགས་སྤྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲེ་
བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། ཏི་
རས་ཀྱིས། སྤྲོས་པ་བཀག་པའི་སྤྲོས་མེད་མ་བསྐྱེམ་པར། སྤྲོས་པ་
སྤྲོས་པས་སྟོང་པའི་སྤྲོས་མེད་བསྐྱེམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲོ་
མའི་ཡོན་ཏན་སྐད་ཅིག་མར་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་སོ་མ་ཉམས་
པར་བལྟ་བུ་ལྟ་བུའདྲེད་མེད། གནས་དང་མི་གནས་གསལ་དང་
མི་གསལ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར། རིག་པ་ཁོ་རང་རང་ག་ཤེས་ལས།
བཟོ་བཅོས་དང་འདི་བྱ་འདི་བྱེད་ཉལ་ཉལ་སོགས་གང་ཡང་མི་
བྱེད་པར་རང་བབས་ཐད་ཀར་དུ་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་
འབའ་རོམ་དར་མ་དབང་ཕྱུག་གི་ཞལ་ནས། མ་བཅོས་གཉུག་མའི་

ངང་ལ་ཞོག །ཅེས་དང་། ཏི་རས་ཀྱིས། རྒྱེ་མེད་འོད་གསལ་རྒྱ་མཚོ་
དྲངས་པ་ལ། །རྣམ་རྟོག་སྤང་བ་སྤྲོ་ཚོགས་བྱང་བ་རྣམས། །ཅ་སྒྲབས་
ཁུ་ཡི་ཁུ་བྱར་ཇི་བཞིན་པར། གཉིས་མེད་བྱགས་འཕྲད་རང་གྲོལ་སོ་
མར་ཞོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་དེ་ལྟ་བུས་སྒོ་མི་ཚོམ་པ་དང་།
ཡིད་ཀྱིས་ཉལ་ཉལ་སོགས་བྱང་ན་བྱང་མཐན་ཁོ་རང་གི་སྤྲོད་དུ་
བཞེག་ཐབས་སུ་བཞག་ལ་སྤར་རྣམ་རྟོག་གང་སྤྲོས་དེ་གའི་ངོས་
བབྱང་སྟེ། སྤང་སྤང་མེད་པར་གཏད་མེད་གུ་ཡངས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་
བརྟེན་པ་ནི་གནད་དམ་པའོ། །འདི་དག་གི་སྒྲབས་སུ་རིག་པའི་རྩེས་
སྤེབ་མ་ཐག་དེ་དག་སོར་བཞག་གིས་སྤྲོད་བ་ཡིན་ཅིང་། འབའ་
རོམ་པས། བསྒྲོམ་རྒྱ་འདྲོད་ན་དྲི་མས་གོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གང་ཤར་གྱི་རྟོག་པ་སྤྲད་ཅིག་མར་འཛོག་མ་རྣམས་ཤིང་སྒོ་མི་ཚོམ་
ནས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདྲོད་ནས་ལྟ་རྒྱ་
དང་བཞག་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། ལྟ་དང་མི་ལྟ་བཞག་དང་མི་
བཞག་གང་ཡང་མེད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་སྤམ་ནས་སྒོ་ཡིས་དབྱུད་
གཞིག་བྱས་ཏེ་རང་གར་སྤྲར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་དུ་སྒོ་ཡིས་འཛོན་
སྤངས་ཤོར་བ་ནི་སྒྲོམ་བདག་མེད་མ་ཞེས་པ་དང་། དྲན་པའི་རྩེས་

སྒྲེབ་མ་ཐག་དེ་ཀའི་ཐོག་དུ་མི་བཞག་པར་ཚུར་བཀྱག་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་
ལྷགས་ཀྱུ་མ་དང་། སྒྲོ་ཞིབ་མོས་ཚལ་བ་ལྟ་བུའི་ཉལ་ཉལ་མང་པོ་
ཞིག་བྱས་ནས་གར་བཞག་འདྲིར་བཞག་མེད་པར་སྒྲོ་ཐེ་ཚོམ་ལོག་
གོ་བའི་དབང་དུ་ལྷས་པའམ། རྣམ་རྟོག་དྲག་པོས་འཕྲོག་པ་ནི་སྒྲོམ་
བྱི་སྒྲུ་མ་ཞེས་ལྟ་མིན་གྱི་སྒྲུན་དང་། ཏི་རས་ཀྱིས། རྒྱས་འདེབས་
གཉེན་པོ་ལམ་དང་གཤེས་སུ་ཤོར། །ཞེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་སྒྲུམ་པའི་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཅིག་
ཡིན་ནོ་འདི་ལྟ་བུར་བྱས་ན་བདེ་བར་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་པའི་ལྷགས་ཀ་
དང་གཏད་སོ་འདྲ་བའི་སྟོང་དུ་བཞག་པ་ནི་སྒྲོམ་རྒྱས་འདེབས་མ་
དང་། ཡེ་ནས་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་པའི་
ཚེས་གདབ་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་གཤེས་ལ་ཤོར་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
རོར་ཞེན་པ་ནི་ཆགས་པར་ཤོར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་
གང་ཤར་གྱི་ངོ་བོ་སེམས་སུ་མ་ཤེས་ནས་སྤང་གཉེན་གཉེས་སུ་བྱས་
པ་དེ་ནི་གཉེན་པོར་ཤོར་བ་སྟེ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་
སྒྲུན་རང་འདོད་ཀྱི་བྱིར་སོ་ཡིན་པས་སྤང་ལ། འབའ་རོམ་པས།
སྤང་ཐོབ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འདི། །མ་བཙོས་སོར་བཞག་གིས་

བརྟན་པར་བྱ། ཞེས་དྲན་པའི་རིག་པ་སོ་མ་སྐད་ཅིག་མའི་རིག་
ཐོག་དེར་བཞག་ཅིང་བག་ཙམ་དེའི་ངང་དུ་སྒྲོད་ལ་སྒྱུར་ཐབས་སུ་
སྒྲོང་བ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲོད་ལམ་བཟ་ཉལ་
འགོ་འདུག་གང་བྱེད་ཀྱན་ལས་རང་གཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་བོར་ཙམ་བྱ་
སྟེ། ཆོས་འོད་ཟེར་གྱིས། སྒྲིང་དང་སྒྱུག་དང་སྒྱུན་པ་ཀྱན། །གཏང་
མེད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལི་ལི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཏང་མེད་གྱི་
ཡངས་གྱིས་གཉུག་མའི་ཤེས་པ་ནྟལ་མ་རྒྱད་ལ་འབྱོར་བར་བྱ་ཞིང་།
དེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ། འཇུར་བུས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་
འདི། །སྒྲོད་ན་གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་བྱ་
དང་འདི་བྱེད་བསམ་པའི་སྒོ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་
ཉིད་གྲུ་མ་ཆགས་བྱུར་མ་ཉམས་པར་རང་བབས་སུ་སྒྲོང་བ་ནི་
ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་ཡིན་ལ། འབའ་རོམ་པས། རྒྱུན་སྒྲུང་སེམས་ཀྱི་
ངོ་བོ་མཐོང་། ངོ་བོ་གཉིས་མེད་མཐའ་དང་བྲལ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་འདི་བྱེད་འཁོར་འདས་སོགས་རྟོག་ཆོགས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་
སྒྲོས་བྲལ་ཏེ། དེ་དག་ངོ་མཐོང་ཙམ་ན་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཟླ་བ་ཡིན་པ་ངོ་
ཤེས་པ་ལྟར་ས་དང་པོའི་བདེན་པ་མཐོང་བས་ན་མཐོང་ལམ་ཡིན་

ཞེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །འདྲིའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་འབྲས་
སྟོང་ཉིད་དུ་རིམ་བཞིན་བཞུགས་པས་སྤང་བྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱུའི་རྟོག་ཆོགས་གཟུགས་སྐྱ་དྲི་རོ་
རེག་བྱ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་ཆ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་
ཡིན་ཅོ་སྟམ་སྟེ་དཀར་ནག་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་མ་གྲུབ་
པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་བྱེད་དགོ་བས་ཕན་བཏགས་པ་དང་། རྟེན་
པས་གཞོན་སྟེལ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་པའི་སྟོང་སྟ་ཉིད་པོ་དང་
སྟོང་པ་རིམ་ཆད་ཀྱི་སྟ་ངན་སྟེ་བྲིད་པས། དེ་དག་ནི་སྟོང་ན་འདོད་
འབྲིས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པས། འདི་ཡིན་འདི་སྟར་རོ་སྟམ་པའི་ཐག་
ཆོད་ཀྱི་འཇིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དུ་སྟོང་ལ་བཞག་པས་འཇིན་རྟོག་
དེ་དག་སྟེལ་གྱིས་ཞིག་ནས་ཡིན་མིན་གྱི་ཕྱིས་གདབ་མི་དགོས་པར་
རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་ལ། འབའ་རོམ་པས། སྤང་ཆོགས་སྤང་བའི་རྒྱན་
སྤང་འདི། །གཞི་རྩ་བཅུ་གཉིས་པས་གྲོགས་སུ་ཤར། །ཞེས་དང་། ཆོས་རྗེ་
རིན་པོ་ཆའི་གཞུག་མའི་རང་ས་རྒྱན་དུ་བེན་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་སྟར་གཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་རྗེས་
སྟོབ་གཉིས་ལ་གདམས་ག་མེད་པར་གཅིག་དུ་གོ་བ་ནི་མཉམ་རྗེས་

འདྲེས་པ་སྒྲིམ་བྲལ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱི་ཚུལ་ཡང་ཆོས་རྗེ་བསོད་
ནམས་བཟང་པོས། བསྒྲིམ་མཁས་སྟོང་བའི་སྒྲིམ་བྲལ་ལ། །སྒྲ་ཆོགས་
སྤང་སྤང་མེད་པ་ཡིན། །སྤང་སྟོང་གཉིས་མེད་གྱི་ཞབས་ཏྟིག་
བྱས། །སྟོང་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པ་སྟེ། །ཞེ་མ་ཡ་མཚན་མི་
ཆེའམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལྟར་གྱིས་ས་གསུམ་གྱི་དབང་
ལྷག་དུ་མངའ་མཉེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་
གྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བས་ཤུགས་གྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
བསྒྲིམ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་དེ་
ཉིད་གསལ་སྟོང་གི་རང་བཞིན། སྟོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཞེངས་པ།
མ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་མེད་སྤང་སྟོ་བྱུར་མི་ལམ་
ལྟ་བུར་ཏྟིགས་ནས། ཏྟིགས་དང་མ་ཏྟིག་རང་རྩལ་གྱི་ཆ་རྣམས་
བཟང་ངན་མེད་པར་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེ་མེད་དུ་གོ་ཞིང་།
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ལ་འབྲུལ་སྤང་གི་བདེ་སྤྱད་གཉིས་ལས།
སྤྱད་བསྐྱེལ་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་བྱམས་པ། བདེ་བ་ཅན་ལ་དགའ་བ་
བཏང་སྟོམས་གྱིས་སྟོན་གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ལ་ལས་བྱུང་པར་དུ་

པའི་སྒྲོང་དུ་འདུས་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་དེའི་ངང་ལས་
སྐྱུ་མའི་འབྲུལ་གཟུགས་བཞིན་འཁོར་འདས་ཀྱི་རོལ་པ་ཅི་ཡང་
འཆར་ཞིང་སྒྲོང་བར་ཤེས་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པར་ཐིག་
དུ་གནས་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གང་
འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བསྟན་ཤར་བ་བཞིན་
འབྲུལ་མེད་དུ་རྟོག་པ་ནི་དུ་མ་རོ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པའི་ཉམས་ཏེ།
དེ་དུས་འཁོར་འདས་བདེ་སྒྲུག་གི་ པའི་ཉམས་རྒྱ་མཚོ་རབ་
དུ་འབྲུགས་པའི་ཅ་སྒྲོང་ན་བྱིས་པ་སོང་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་སྟེ། བསྟན་
འཛིན་བཟང་པོས། འགྱུར་མེད་ཕྱུའི་གཤམ་སྐྱུང་དེ། །ཙུ་བལ་
དབྱེངས་སུ་རྩེན་པར་ཕྱད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱུའི་རྟོགས་
པས་སྒྲུར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འཆིང་དུ་འོང་བས་དེ་དུས་རིག་
སྒྲོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་གནད་བཅའ་བ་དང་། སོ་མ་ངར་ཅན་གྱིས་
སྒྲོང་ཉིད་རྩེན་པར་ཕྱད་པ་དང་། བདེན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་ཆོ་འདིའི་
ཟླ་གྲོགས་གཉན་འདུན་ལ་ཨ་འཐས་སུ་འགོ་སླིད་དེ། འབའ་རོམ་
པས། ཆགས་ཞན་བྱེད་ན་ལམ་གྱི་གོགས། །རང་གྲོལ་འཛིན་མེད་
ངང་ལ་ཞོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་སྐབས་ཞེན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་

རང་ཐོག་ཏུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཉམས་དང་། ཏྲུག་པ་དང་
བརྟེན་པའི་རིམ་པས་ས་བཅུ་མན་ཆད་རྫོགས་པ་སོགས་སོ་སོའི་
བཞེད་གཞུང་འདྲ་མཉམས་པར་ཡོད་ཀྱང་། ས་ཏུག་གི་མན་ཆད་
ཉན་རང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་དང་། དག་དང་མ་དག་ཆ་མཐུན་གྱིས་
ས་བཏུན་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྐབས་ཏེ་གསང་སྤྲུལ་པ་སོགས་གྱིས་བསྐྱོད་པར་བཞེད་ལ།
རགས་པ་སྟོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་འདོད་ཅིང་། སྟོམ་བྲལ་
མན་ཆད་གྱིས་དྲན་རྩིས་འཛིན་བྱེད་དྲན་པའི་སྟོང་དང་ཐུན་པ་
སོགས་ཅུང་ཟད་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་ཆུལ་དང་། སྟོམ་
བྲལ་རོ་གཅིག་སོགས་གྱི་སྐབས་འཛིན་པ་བག་ཉལ་ཕྱུ་བཅས་བཏྲ་
བྱ་ལྟ་བུའདྲེན་གཉིས་མེད་རིག་ཐོག་གཅིག་ཕུར་ཐག་ཆོད་པའི་ཏྲུག་
ནང་ནས་འཆར་བར་འགྱུར་ཏེ། བསོད་ནམས་བཟང་པོས། སྤང་
སེམས་འདྲེས་པའི་རོ་གཅིག་ལ། །ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་རྒྱན་དུ་
ཤར། །སྤང་སེམས་གཉིས་མེད་གྱི་ཞབས་ཏྲོག་བྱས། །གཏུག་མ་
མཐའ་དབུས་མེད་པར་མཇུག། །ཞེ་མ་ཡ་མཚན་མི་ཆེའམ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཡང་རང་ངོ་ཤེས་ཤིང་ཉམས་རྫོགས་སྟོང་

བའི་གཟུགས་སྒྲིང་རོ་རེག་བྱའི་རྒྱུ་གྱིས་ངོ་བོ་མཐོང་ཆེ་པར་ཡུལ་
གྱི་ཐོག་ནས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལྟ་བུ་དང་། འབའ་རོམ་པས། སེམས་
གཞི་རྩ་བུ་ལ་བ་ནམ་མཁའ་འདྲ། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་འཇའ་

ཆོན་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྟན་པ་ཐོབ་དུས་ཤིན་དུ་མཐོ་
བའི་ བརྟན་པས། དེའི་ནང་དུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་
བརྟན་ཚུར་ལ་སྟོབས་ཀྱང་འཆར་བ་ལྟ་བུ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་
པ། ངོ་བོ་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་མི་རུས་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་
མཁྱེན་པ་བརྟོན་ཞིང་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱེབ་མེད་དུ་གསལ་བ་
སོགས་ཉམས་སྦྱང་གི་ཡོན་ཏན་ནང་ནས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། །བཞི་པ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ནི། ཏི་རས་ཀྱིས། བསྐྱེམ་པ་མེད་པ་
བསྐྱེམ་མེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེམ་དུ་རྟུལ་ཅམ་མེད་ཀྱང་
ཡེངས་སུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་བསྐྱེམ་མེད་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བཤོད་མ་སྦྱང་བས་ལམ་རྒྱས་
བཤད་པ་དང་མཚུངས་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྐང་གྲངས་ཆངས་
པའི་ཕྱིར་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུངས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བོན་ཅམ་
བརྟོན་པ་ནི། སྤྲ་མ་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་ངང་། སེམས་ཉིད་ཉག་

གཅིག་སངས་རྒྱས་སུ་རྟོགས་པས་སྐྱེ་ཤིང་འཕོ་འགྱུར་རྟག་ཆད་འགྲོ་
འོང་བྱི་གང་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བྲལ་ཡང་
འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་སྤྲུལ་མར་ཤེས་པས་
ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་མོས་གུས་དང་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་དང་། འབའ་རོམ་
པས། རྩིས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་སར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། བྱད་དུ་འབད་རྩིས་མ་དགོས་པར་རིག་པ་རང་ཆས་སུ་
བཞུགས་པ་དྲན་རྟོག་གི་སྒོ་དང་བྲལ་བ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་དབུས་
མེད་པ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་ལྟར་ཁ་ཞབས་བྲལ་ཞིང་། རྒྱ་བོ་ཆེན་
པོ་ལྟར་རྒྱན་མི་འཆད་པ། བསོད་ནམས་རྒྱན་དུ་འབེབས་ཅིང་། རྒྱ་
དང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་སོགས་འབྲས་བུ་འགྲིབ་མེད་རང་ཆས་སུ་
བཞུགས་པར་རྟོག་པ་ནི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་རང་བཞིན་
མཚོག་དུ་གྲུབ་པ་སྟེ། བསྐྱེད་མེད་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་ཞེས་ཟབ་མོ་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་ཐབས་གྲོལ་གཉིས་དང་། རྒྱ་མཚོན་
ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པར་སྒྲོམས་འཇུག་དང་ཤེས་བྱའི་གྲིབ་མ་བག་ཆགས་
ཤུ་བཅས་ཤེས་རབ་མཚན་ལྷན་གྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་མཐའ་
དོ་རྩེ་ལྟ་བུས་གཞོན་སྟེ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ས་གསུམ་བཤོད་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་མེད་ཡོན་ཏན་ངེས་ཤེས་ཀྱི་བསྟན་པ་

ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་ཐོག་མར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བར་
གསུངས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐོག་
མར་སྤང་བའང་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་སྤང་ཚུལ་
ལའང་ཅི་རིག་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ནམས་ཀྱི་ཆོ་
འབྲུལ་སྤང་ནང་ནས་ཞིག་མ་ཞིག་ བྱའི་སྦྱོད་ལམ་གོ་འགགས་མ་
འགགས་ཀྱི་ཆོད་ནམས་མི་ལམ་གྱིས་འཛིན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་
བསོད་ནམས་བཟང་པོས། རྟོགས་ཆོགས་བྲལ་བའི་བསྒྲུལ་མེད་
ལ། རྟོང་ཉིད་མཐའ་དབུས་མེད་པ་ཡིས། ཉིན་མཆན་གཉིས་མེད་
ཞབས་ཏྲོག་བྱས། འོད་གསལ་བ་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད། ཞེ་མ་ཡ་
མཆན་མི་ཆེའམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱིས་སངས་རྒྱས་གཞན་
ལས་མ་སྟོས་པར་སྐྱབ་པའི་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་སྟེ་གཟུགས་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་འབད་མེད་
རྒྱན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ནམ་
མཁའི་གློང་ནས་འབྲས་དུག་སྒྲིབ། རོངས་པ་ཡི་དྲགས་སྟོ་གོས་

ཆོམ། །མ་བསམ་སྒྱུན་གྱིས་བྱུང་པ་ལ། །སྐྱུ་བཞི་གསལ་འབྲིབ་མེད་
པར་རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །གཞན་སྡེ་མ་ལས། །ཀྱེ་མ་གནས་
ལྷགས་ངོ་མཚར་ཆེ། །འོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་རྩེར་སོན་པར། །ཆོགས་
གཉིས་བྱང་འཇུག་མཚོད་པ་འབུལ། །ཡིད་བཞིན་འདོད་རྒྱ་ཆར་
བཞིན་འབེབས། །ཞེ་མ་ཡ་མཚན་མི་ཆེའམ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
གྱི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་སྟོང་ཉིད་དོན་རྗེའི་མགུར་གྱིས་བསྟན་པ་སྟར་
ལ་ཐེམ་ཀྱང་བྲལ་བར་བརྩོན་པར་རིགས་སོ། །སྤར་སྤྲས་པ། །སྤང་
སྟོང་བྱང་འཇུག་གཞོད་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །རིག་ཁམས་དབྱེངས་གྱིས་
ཀྱན་ལ་བྱབ་པའི་དཔལ། །བྱི་དོར་དད་གསུམ་རྒྱན་གྱིས་སྤྱད་པའི་
དབྱེགས། །ངེས་དོན་སྟོང་པའི་བ་གམ་སྤོར་སྟོང་བས། །སྐྱབ་བརྒྱད་
དཔལ་གྱི་ལང་ཆོ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །འབྲས་བུ་གཞན་སྟོས་ཕོངས་ལས་
ཡོངས་གྲོལ་ཏེ། །སྐྱུ་གཉིས་བྱང་འཇུག་དོན་རྗེ་འཆང་འབྱུང་
ཤོག། །ཅེས་པ་འདིའང་རྗེ་འབའ་རོམ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྗེ་སྐྱེ་བྱག་
པའི་དགོ་བཤེས་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་བཟླ་ཤིས་དང་

ཚེས་ལྷན་ཀླུ་འདུལ་བ་སོགས་སྒྲོབ་ཚོགས་དང་ཚེས་ཅན་འགའ་
 ཡིས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་ངོར་རིང་ལྷགས་འདི་ལ་མི་བྱེད་པའི་དང་པ་
 ཐོབ་པའི་མཐུས། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐོབ་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཀླུ་མི་པམ་ཚོས་ཀྱི་སང་གོའམ། དཔལ་རིག་
 འཛིན་ཁྲག་འཐུང་དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་རྩི་རྩེ་
 སྒྲོབས་ལྷན་བདུད་འདུལ་སྒྲིང་པ་རྩལ་གྱིས་རྩེ་འབའ་རོམ་དར་མ་
 དབང་ཕྱག་དང་། འགྲོ་མགོན་ཏི་ཕྱེ་རས་ཆེན། ཚོས་རྩེ་བསོད་
 རྣམས་བཟང་པོ་སོགས་གྲུབ་བརྟེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་
 བཅུད་མན་ངག་སྒྲིང་པོར་དྲིལ་ཏེ། གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤྱི་འབྱམས་
 མདོ་སྒྲགས་བཤད་སྐྱབ་ཕུན་ཚོགས་སྒྲིང་གི་ཚོས་གྲར་སྐྱར་བའི་ཡེ་
 གོའི་འདུ་བྱེད། ཀླུ་དྲུ་མ་ཀ་དེ་ལྷོ་དྲུ་ཡར་འབོད་པས་བྲིས་པ་
 འདིས་ཀྱང་ངེས་དོན་སྒྲིང་པོའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐར་ཁྱབ་ཅིང་
 འགྲོ་ཀུན་ཟུང་འཇུག་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་
 རྒྱར་གྲུར་ཅིག ། ། སྐུ་མཁྱེན་ལམ། ། ། མཇུག་བྱང་། ད་ལམ་
 རྟོམས་རྩེ་འབའ་རོམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྲིད་རིམ་རྣམ་མཁའི་
 ཐོག་དབུབ་རང་བཞིན་ཀུན་ཁྱབ་ཅེས་པ་ཁེབ་མ་སྒྲུང་བ་བརྟོལ་
 བའི་བྲིད་ཡིག་འདི་བཞིན་བསྟན་པ་ཉག་ཕྱར་གྲུར་སྐབས་མ་བསྐྱུལ་

དང་སྒྲངས་ཀྱིས་དཔལ་འབའ་རྩམ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་
འཛིན་པ་ཚངས་གསར་གནམ་དགོན་པའི་གྲ་མཐར་ཚུད་པ་ཕྱན་
ཀམ་དཔལ་འབྱོར་ནས་ཐེ་ཕན་རྒྱ་མཚོའི་སྤང་དུ་འབའ་རྩམ་བཀའ་
བརྒྱུད་ཆོས་ཆོགས་ནས་དཔར་རྩ་བསྐྱེགས་ཏེ་དཔར་བསྐྱེན་བཀྱིས་
པ་འདིས་ཀྱང་འཛམ་སྤང་ཐ་གྲ་ཀུན་དུ་འབའ་རྩམ་བཀའ་བརྒྱུད་
ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་ལ་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་བྱབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་
ཅིག ། ། ། མ་དཔེ་ནང་ལ་ཆོག་ཁ་ཤས་ཡིག་འབྲུ་དོད་མི་འདུག་
པས་བྲི་གནང་དགོས། ཐེང་གསུམ་ཁྱས་སོ། ཆོ་དོར་ནས་ཁྱས།

༄༅། །ཕྱག་ཆེན་ནམ་མཁའི་ཁེབ་མ་སྤང་བ་བཙུལ་བའི་བྲིད་ཡིག་
ཟུང་འཇུག་གྲུབ་པའི་གསེང་ལམ་ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ།

༄༅། །**རྩེ་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གྲས་**པས་འདུད། བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ཡི་
ཐུགས་བཞེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་སྒྲོན་འགྲོ་གོང་
ཉར་དུ་བྱ། སྒྲ་མ་སྤྱི་བོར་བསྐྱོམ་ལ་མོས་གྲས་ཚད་མེད་པར་བྱ། སྒྲ་
མའི་ཐུགས་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་དང་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་གཉིས་བསྟེ།

ལོན་པ་བྱེད་ནས་སྐྱོང་བ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་ཆ་མཉམ་དུ་མ་ཡེངས།
མ་བརྟེན་པའི་ངང་དུ་བསྐྱུང་བས་ཉམས་ཀྱི་མཐོ་དམན་བག་རེ་
འབྱུང་སྟེ། དབང་པོ་དྲངས་ཤིང་ཉམས་ལེན་སྐྱོང་བའི་དུས་སུ། བདེ་
གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་ཉིན་མཆོན་འཁོར་ཡུག་དུ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་
བས། དེས་ཤེས་དང་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་སྐྱེས། ལྷན་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་
དང་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་སྟེ་མ་པའི་ང་རྒྱལ་
དམ་པོར་སྐྱེ། ཡེངས་པ་དང་བརྟེན་པའི་དུས་སུ་སྒྲག་མ་རྒྱག་ལ་
བརྟུག་གར་སོང་ཆ་མེད་པ་འདི་ཁ་བ་ཞབས་ཀྱི་འབར་འབྱར། མགོ་
གཡོགས་ཞབས་ཀྱི་སོ་ནམ་འདི་བསྒྲུལ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་
སྟེ་མ་པ་འབྱུང་། དེའི་དུས་སུ་དབེན་པར་འདུག་ལ་གང་ཤར་བའི་
ཉམས་དེ་ལ་མ་ཡེངས་བར་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱུང་ན་ཉམས་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ། ལྷན་ཆ་སྟོན་པའི་དུས་སུ་རིག་ཐོག་དུ་སྐྱོད་ལ་གང་
བྱུང་ཐམས་ཅད་རིག་པར་ཉམས་སུ་སྒྲངས། དེ་ལྟར་དྲན་ཤེས་
བཞིན་གྱི་སྟོ་དང་མ་བྲལ་བར་བསྐྱུངས་བས། ཉམས་ལེན་སྐྱོད་ལམ་
རྣམ་བཞི་འབྲེལ་བ་འབྱུང་། སྐབས་སུ་ཉམས་སྐྱོང་དེ་རྣམས་རིག་
ཐོག་དུ་ཤོར་ནས་ཡེངས་འགོ་སྟེ་ལྷན་བྱེད། དེ་དུས་ལྷན་ལྟར་བསྒྲུལ།
སྒྲ་མ་སྐྱོང་གའི་དབྱས་སུ་གསལ་གདབ། མིག་སྐྱར་ཏེ་རིག་པ་ནང་

དུ་ཚྲོག་ནས་སྒྲ་མ་ལ་གཏད། དེ་ནས་གཏད་མེད་དུ་བསྒྲུལ་མཁན་
སྐྱུར་ནས་ལྟ་སྟངས་མཐོ་དམན་ཀུན་བྱ། རྒྱ་ཡན་གྱི་ཤེས་པས་བྱིའི་
ཡུལ་དུག་ལ་ཚོལ། དེར་མ་རྟེན་ན་ནང་གི་དབང་པོ་དུག་ལ་ཚོལ།
དབང་པོ་དང་དབང་ཤེས་ལུས་བྱི་ནང་གང་ཡང་སེམས་ཀྱི་འོང་ས་
དང་གནས་པ་ལ་སོགས་མེད་པར་ཐག་ཚད་ནས་སེམས་རང་རྒྱ་
ཡན་དུ་བསྐྱངས་ཏེ། མཁས་པས་བ་སྒྲུང་འཆོ་སྦྱང་བཞིན། རྣལ་
འབྱོར་ཤེས་པ་གང་དགར་ཐོངས་གསུངས་པ་དང་། གཟིངས་ལ་
འཕྱར་བའི་བྱ་རོག་བཞིན། ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་བསྐྱུག་མི་དགོས། ཞེས་
གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཡན་རྒྱན་འཆོའི་ངང་ལ་མ་ཡེངས་པར་
བསྐྱངས་བས་ཉམས་ཀྱི་དྲངས་ཆ་བརྟན་པོ་རྣམས་འབྱུང་། ཡུལ་
ཐམས་ཅད་རྒྱན་བསྐྱེས་ཀྱི་ངང་ལ་རང་འདྲེས་སུ་འཆར། དེ་ནས་
ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱངས་བས་གཏད་མེད་རྟོག་མེད་དུ་འབྱུལ་སྒྲུང་བྱེད།
དེ་དུས་ཤེས་པ་ནང་དུ་གཏད་མེད་དུ་ཚྲོག་སེམས་གཏད་པ་གཅིག་
ཡོད་ཀྱང་སྒྲོད་ལ་ཞོག་ཟེར་ངོ་སྤྲོད་བྱ། གཏད་མེད་རྟོག་མེད་བསྒྲུལ་
མེད་བསྒྲུལ་གྱི་ཕྱིས་གདབ་བྲལ་བར་སྦྱང་སྟེ། བསྒྲུལ་འདོད་ན་སྒྲུལ་
མིན་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་ལ་སྟོས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཉམས་ཐུང་གི་ཕྱི་
དང་མ་བྲལ་བར་བསྐྱངས་བས་ཏིང་འཛིན་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ལ་

དང་སྐལ་པར་གནས་པར་བཤད། ལར་ཉམས་ལ་འདི་འཆར་དང་
འདི་མི་འཆར་ཟེར་བ་མེད་པར་བཀའ་ལུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་
དང་། རང་གི་ཤེས་རབ་དང་། གཞན་སྤྱི་བུ་དབང་པོ་མཐོ་དམན་
དང་བསྟན་ནས་བསྟན་ཏེ་སྟོན་དཔུང་རིག་པའི་མདས་བསྟན་ཟེར་
བ་དང་འདྲ། བྱང་དཔལ་བའི་ཞལ་ནས། མ་ཡེངས་སྟོང་དང་ཅེ་
གཅིག་འཆར་གསུངས། མ་ཡེངས་སྟོང་བའི་ཅེ་གཅིག་ལ། །དྲན་པའི་
ཅེ་དང་མ་བུལ་བར། །གནས་འགྱུ་ཞབས་ཏྲིག་བྱས་པ་ལ། །བདེ་
གསལ་ཉིན་མཚན་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེ་མ་ཡ་མཚན་མི་ཆེའམ།
ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་དེ་རྣམས་ལ་དམ་པས། མི་རྟོག་མྱེད་པོ་བདེ་
གསལ་བསྐྱེད་དེ་ལུང་མ་བསྟན། དེ་ཡིས་མུང་འདས་སངས་རྒྱས་
སར་མི་འགྲོ། གསུངས། དེ་ནས་སྟག་མཐོང་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། ཉམས་
ཐམས་ཅད་བརྟན་ནས་དབང་པོ་དྲངས་བའི་དུས་གཅིག་ལ། རིག་
པ་གཡེར་འདོན། མིག་བར་སྤྲང་ལ་བགྲོལ་བའམ། སྤར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་
རྣམས་ཀྱིས་མཆོང་རྒྱག་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ལམ་གྱི་སྟེང་ནས་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་བཤེག་ནས་ངོ་སྤྲད་མཛད། དེ་ལྟར་རིག་པ་ཕྱོགས་མེད་
དུ་བགྲོལ་ནས། ཉམས་སྟོང་ཐམས་ཅད་བཤེག་པའི་དུས་སྟོང་ཉིད་

ངོས་བབྱང་དང་བྲལ་བ་འཆར་ཏེ། མངོན་གྱུར་རྟོག་ན་སྒྲིམ་བྲལ་
ཟེར། གསུངས། དཔེར་ན་སྤྱིན་ནང་ནས་ནམ་མཁའ་བྱད་པའམ།
ཏིལ་གྱི་ནང་ནས་མར་ཁུ་བྱད་པ་བཞིན་དུ། དག་བརྟན་སོ་སོར་
ཕྱེད་པ་ནི། རྟོགས་དང་མ་རྟོག་ཟེར་བ་ཡིན། འཁོར་འདས་ས་
མཆམས་དེ་ཅུ་ཕྱེད། གསུངས། སྤར་ཉམས་བརྟན་ནས་སྟོང་ཉིད་
དེའི་སྟོང་དུ་ལོ་ཡུན་ལ་འགྱུར་སྤྱན་མི་ལྡང་སྟེ། དེ་ཐོག་དུ་བསྒྲུབ་སྟེ།
ངོས་བབྱང་བྲལ་བ་ནང་ནས་འཆར། དེ་ནས་དྲན་རིག་ཤར་བ་
ནམས། མ་བཟླས་པ་ཡང་མི་འཇིགས་ཏེ། རང་བྱུང་རང་ཐིམ་ཁྱ་ཡི་
པ་དྲ་འདྲ། གསུངས། དེ་ནས་དབྱེངས་རིག་གཉིས་སྤང་སྤང་མེད་
པར་ལམ་དུ་བྱེད་བའི་དུས། སྟོང་རིག་རྗེན་པ་ཤ་གསེབ་ནས་རུས་
བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དར་དང་ངེས་ཤེས་ལྡན་པ་ཉིན་མཆོན་འབྲེལ་བ་
འབྱུང་། སྐབས་སུ་དབྱེངས་ཉམས་ནམས་ཞིག་ནས། དེ་ཡིན་འདི་
མིན་མེད་ནི་འགྲོ་བའི་དུས་རྗེ་བྱ་ལ་སོང་བེན་སྒྲུམ་ནས་ཡེངས་
འབྲུལ་པ་ཡང་ཡོང་། སྤྱན་ཆ་ཐམས་ཅད་ལྡང་བའི་དུས་སེམས་ཅན་
རང་ཁ་མ་དང་བྱད་མི་གདའ་བསྒྲུབ་མ་བསྒྲུབ་འདྲ་བེན་སྒྲུམ་པ་
འབྱུང་། རི་ལྟར་དུ་ཤར་ཡང་དབྱེངས་རིག་གཉིས་ཀྱིས་གཏད་མེད་
དུ་བྱེད་ནས་བྱུང་རྒྱལ་དུ་གཏོང་བ་ནི། ཕག་པས་གཙང་བཙོག་མེད་

པ་ཟ། གསུངས། དེ་ནས་དབྱིངས་ཀྱི་དྲངས་ཆ་ཤར་བའི་དུས་ཚྭ་
སེམས་མི་སྐྱེ། ལྷང་མ་བསྟན་དེར་ལུས་པའི་དུས་སྐྱིད་མི་ལྷག་དཔན་
སྟུན་འཇུགས་པའི་དུས་བཀག་འགོག་མི་བྱ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
དགོན་པ་གསུམ་དང་མ་བལ་བར་སྒོད་སྒྲེལ། བཟླ་མི་བཟླ་ལ་སོགས་
པའི་ངོ་སྤྲོད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གཟེར་བཏབ་ནས་གཏད་མེད་དུ་ལམ་
དུ་བྱེར་ནས། རྟོང་པ་ངོས་བབྱང་མེད་པ་སྒོ་དང་བལ་བའི་དུས།
མེད་དོགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་མི་རྒྱག་པར་ལྷང་མ་བསྟན་དུ་སྒོད། བན་
བུན་ཐེ་ཚོམ་བྱང་ཡང་གཏད་མེད་བྲག་ཆའི་སྒྲ་དང་སྒྱུར་ནས། ལྷག་
མཐོང་དབྱིངས་རིག་གི་ངར་སྒྲ་ཚོགས་ལམ་དུ་བྱེར། དབྱིངས་གཙུན།
ངར་གཙུན། སྒ་གཙུན་ཐ་དད་དུ་ངོ་སྤྲོད་ནས། རྩལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་
གསུམ་ནམས་སྒྱུངས། ཐམས་ཅད་དག་ནས་ཐ་མལ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲང་
བྱེད། དེ་ལ་སྒྱུན་མི་རྒྱགས་པར་མེད་པ་རང་གི་སྟོང་དུ་བསྒྲོམ། ལར་
བྱི་ཡི་ཡུལ་དུ་བཟོ་མི་བྱེད། རང་གི་སེམས་ལ་ལས་མི་བཅོལ། ཤར་
བ་མི་བཀག་མེད་པ་མི་སྒྲུབ། སྒང་སྒང་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་ལམ་
དུ་བྱེར། རྟོང་པ་དང་མེད་ན་དབྱིངས་ལ་སྒྱུད། བྱང་ན་ནི་ལམ་བྱེར་
བྱི་གནད་དང་སྒྱུར། དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་ན་དབྱིངས་རིག་རྗེན་པ་ནང་
ནས་འཆར་བ་ཡིན། སྒ་མས་བརྒྱུད་ཆོག་གི་ངོ་སྤྲོད་ན་མ་གཏོགས་

ཡི་གེར་བྲིས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཟླའི་དོན་ལ་
འཆར། ཡི་གེའི་གོ་བ་མི་སྦྲེ་དང་རི་བ། གསུངས། དེ་ལྟར་བཟང་ངོ་
སྤྲད་པ་ལ་ཡུལ་སྤྲུལ་མ་དགོས་པ་ཡིན། ཉམས་ཏྲོག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པའི་དྲངས་ཆ་གང་བྱང་ཡང་གཏང་མེད་དུ་ལམ་དུ་བྱེད། དུག་ལྷས་
བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་སྤྲུལ་རགས་གང་བྱང་ཡང་གཏང་མེད་དུ་བྱེད། དེ་
ལྟར་གཉིས་གཉིས་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་སྟོང་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པ་
ནང་ནས་འཆར་ཏེ། ཕུག་པ་པའི་ཞལ་ནས། བེ་གནས་བརྟན་པོའི་
གྲི་ཡུལ། ལྷག་མཐོང་ངར་མི་གྲི་སོ་བཅུག་གསུངས། བསྐྱོམ་མཁན་
སྟོངས་བའི་སྒྲོས་བྲལ་ལ། ལྷ་ཆོགས་སྤང་སྤང་མེད་པ་ཡི། །དབྱིངས་
རིག་གཉིས་ཀྱིས་ཞབས་ཏྲོག་བྱས། །སྟོང་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པར་
འཆར། །ཞེ་མ་ཡ་མཆོན་མི་ཆེའམ། དེ་ལྟར་སྤང་སེམས་གཉིས་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། ལྷང་སེམས་གཤོད་ནས་མ་གྲུབ་པར། ལྷང་
སེམས་གཉིས་ཀྱི་འདུག་ལྷགས་ཡིན། གསུངས། དེ་ལྟར་སེམས་ཉིད་
གཤོད་ནས་དག་ཅིང་སྟོང་པ་ཡོད་མེད་སྦྱེ་འགགས་རྟག་ཆད་ལ་
སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གཤོད་ནས་དག་ཅིང་
རང་བཞིན་སྦྱར་གྱིས་གྲུབ་པ་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་

བར་སྒྲིང་འདྲ་བ་ལ། སྒྲིང་བ་སྒྲིང་ཚོགས་ན་བུན་ཁུ་ཆངས་སྒྲིང་
འབྱུང་སྟེ། ཟུང་འཇུག་ལམ་དུ་བྱེད་བ་ལ། ཟུང་དང་ཟུང་བའམ། ཟུང་
རམ་དང་། རིགས་དྲུག་གི་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་དུ་
ལམ་དུ་བྱེད་ཏེ། སྒྲིང་སེམས་མཇལ་མ་མཇལ་གྱི་རིགས་བྱེད། སྒྲིང་
རགས་སྒྲིང་གསུམ་ཡང་། བསམ་རྒྱ་སྒྲིང་ཚོགས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ནི། དུལ་བྱེད་ནང་བར་གསུམ་སྟོང་སྟེལ་བྱེད་ཅིང་སྟོང་། དེ་ལྟར་
བསྐྱེད་སྒྲིང་བས། སྒྲིང་སེམས་འཇལ་བེན་སྒྲིང་པ་ནི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་
ཡང་མ་ཆགས་པར་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ནི། མཇལ་མ་མཇལ་
གྱིས་ཚེས་གདབ་བྲལ་ནས་མཐོ་རིས་ངན་སོང་ཤེས་བྱའི་དུལ་དུ་
གྱུར་ཆོད་བསམ་རྒྱ་སྒྲིང་ཚོགས་སྒྲིང་སྒྲིང་དང་། ཆགས་ཐོག་མེད་པར་
ལམ་དུ་བྱེད། སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མཐའ་དབུས་མེད་པ་འདྲ་བའི་
སྟོང་དུ་སྒྱུར། སྐབས་སུ་དུལ་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་ན་བུན་དང་ཁུ་ཆངས་
འདྲ་བ་ལ་སྟོང་སྟེལ་བྱ་སྐབས་སུ་ཉལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དྲན་རིག་སྒྲིང་
རགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དུ་འཇུག། དེ་ལྟར་འདོར་ལེན་མེད་པར་
ཉམས་སུ་སྒྲིང་བས་བར་སྒྲིང་རྣམ་པར་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟར་འཆར་
ཏེ། སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པར་སྒྲིང་སྟོང་ཚོས་སྒྱུར་འཆར་བར་
དགོས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་དུལ་དང་དུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟུང་

བུར་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡལ་ནས། སྤང་སྤྲོང་གི་དབྱེ་ན་ཐམས་
ཅད་གཏོར་ནས་བྱང་འདུག་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ནང་ནས་འཆར་ཏེ།
ཉིན་པར་བསྒྲུལ་བྱ་སྒྲུལ་བྱེད་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་པ་གཉུག་མ་རྒྱུན་
ཆད་མེད་པར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་ཤིང་
ཐམས་ཅད་རྒྱུན་དུ་ཤར་བ་ནི། དུལ་མེད་ཀྱི་རིག་པ་རང་གསལ་
ཀྱིས། འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས། དེ་
ལྟ་བུ་མཉམ་རྗེས་མེད་པའི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་གཏོར་བཞིན་གསལ་ནས་
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་ཐོག་དུ་རྫོགས། ཤེས་བྱ་ཤེས་
མི་ཤེས། རིག་མི་རིག་ཞེས་བྱ་བ་གདོད་ནས་བྲལ་བ་བར་སྤང་རང་
གི་འདུག་ལྷགས་འདྲ་བ་ནང་ནས་འཆར་ཏེ། རས་རྒྱུང་པའི་ཞལ་
ནས། སེམས་ཉིད་དྲངས་སྟོགས་སྟེན་པ་དང་། །གཉུག་མ་རང་ས་
ཟིན་པ་དང་། །མཉམ་རྗེས་མེད་པར་བརྟན་པ་གསུམ། །འདི་གསུམ་
བསྒྲུལ་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། གསུངས། སྤང་སེམས་མཇལ་བའི་རོ་
གཅིག་ལ། །དུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་དུ་ཤར། །སྤང་སེམས་གཉིས་
ཀྱི་ཞབས་རྟོག་བྱས། །གཉུག་མ་མཐའ་དབུས་མེད་པར་མཇལ། །ཞེ་

མ་ཡ་མཚན་མི་ཆེའམ། དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་གཉིས་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་ནི། ཉིན་པར་སྟོང་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པར་འཆར་ཡང་གོ་བའི་
ཡུལ་དུ་སོང་ནས། བདག་དུ་མེད་པའི་སྤ་སྤུན་གྱི་རོ་ཡུལ་གྱིས་བྱིར་
ནས་མི་རིག་པས་མཚན་མོ་གཉིད་ཀྱིས་དུས་སུ་མི་ལམ་སྤ་སྤུན་
ཐམས་ཅད་འཇུགས་ཏེ། གཉིད་དང་མི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
ཤིང་གཙུག་། གསུངས། དེ་ལ་གཏི་ཐུག་ཐམས་ཅད་ཆེན་པོ་ལམ་དུ་
བྱིར་བ་འབྱོངས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་ལམ་དུ་བྱིར་བ་འབྱོངས་ན་
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་མེད་ལམ་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་
བྱིར་བ་འབྱོངས་ན་སྤུལ་པའི་སྐྱེ་མེད་ལམ་དུ་བྱིར་བ་ནི་གཉིད་
དང་མི་ལམ་ཐམས་ཅད་མ་དག་གི་བར་དུ་གཉིད་ཐུན་གཅོད་པ་
དང་། མི་ལམ་སྐྱོར་རྫོགས་བྱེད་ཅིང་ལམ་དུ་བྱིར་བས་གཉིད་དང་
མི་ལམ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་འོད་གསལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་རྒྱུད་
ལ་ཤར་བའི་དུས། ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་བྱེད་མེད་ན་བསྐྱོར་པ་
སྟོང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཟད་སར་སྐྱེལ་ནས། རྣམ་མཁའ་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའམ། རྒྱ་མཚོ་
རྒྱབས་དང་བྲལ་བ་བཞིན། འཁོར་འདས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་
གདགས་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས། གཞི་གནས་ལྷགས་སྤུན་

གྲིས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྲིས་གདོད་ནས་བཞུགས་པའི་སྤྲོད་དུ་
མཇུག་ནས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཞིང་ཁམས། གཟུགས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་རྩ་
ཤར་ནས། རང་སྤྲོད་ལ་ཤར་མ་ཤར་གྱི་རྩིས་གདབ་མེད་པར། བར་
སྤྲོད་བཞིན་དུ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་སྤྲོད་དབང་པོའི་ངོ་སྤྲོད་ལ་སྐྱུ་
མཇུག་པ་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཆར་ཏེ། གང་ལ་
གང་འདུལ་དེ་ལ་དེར་སྟོན་པ། གསུངས། དེ་ལྟར་སྟོན་མེད་གྱི་
རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། རྣམ་མཁའི་སྤྲོད་ནས་འབྲས་བུ་སྟོན།
ཀུན་གྱི་དགོས་འདོད་རེ་བ་སྟོང་། །མ་བྱས་སྟུན་གྲིས་གྲུབ་པ་ཡིན།
འགྲོ་མགོན་ཏི་ཕྱི་རས་པའི་ཞལ་ནས། །སེམས་ངོ་ཤེས་ཟེར་བ་ཅི་
ཞིག་ལགས། །གཞི་ཁོ་རང་གི་འདུག་ལྷགས་ཇི་ལྟ་བར། །མ་བཅོས་
སྟུན་གྲིས་གྲུབ་པ་ལྷལ་ལེ་བ། །ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་གདའ་བས་
ཨ་རེ་དགའ། གསུངས། ཟད་སར་སྐྱེལ་བའི་བསྟོན་མེད་ལ། །སྤྲོད་
ཉིད་མཐའ་དབྱས་མེད་པ་ཡིས། །ཉིན་མཚན་གཉིས་མེད་ཞབས་
རྟོག་བྱས། །འོད་གསལ་བ་ལ་རྒྱན་པར་གནས། །ཞེ་མ་ཡ་མཚན་མི་
ཆེའམ། །ཞེས་ལམ་ཀུན་གཞི་ངོ་མའི་ལྡང་ཚུལ། །ཆོས་ཀྱི་གཞིལ་ཚུལ།

མཐར་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་རིམ་པ་སྟེ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་དོ། །གཞི་གནས་
ལྷགས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་རབ་རིབ་གསུམ་ཡོད་པས་སྤྱང་བ་གསུམ་དགོས་ཏེ། རེ་བ་
བ་ཆའི་ཚུས་སྤྱིང་བ་དང་། སྤྱར་པོ་ལྷ་བ་དང་། རྩ་གཙང་རས་མ་
སོགས་པས་སྤྱངས་ཏེ། རྩལ་མཆན་རྩེ་ལ་བཏགས་ན་གསོལ་བ་གང་
བཏབ་འབྱུང་། དེས་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཉིད་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་ལས་སྒྲིབ་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་སོགས་ངེ་
མ་ཕྱ་རགས་ལས་གྲོལ། །མ་ཕྱེ་དབ་གཅིག་མེད་ཟེར་འདུག་.....
མཆན། ། ཞལ་ནས། རྣམ་མཁའི་སྒྲོང་ནས་འབྲས་རྒྱུག་

སྒྲིན། །ཕྱངས་པ་ཡི་དྲགས་སྟོ་གོས་ཆོམ། མ་བཅོས་སྤྱན་གྱི་གྲུབ་པ་ལ།
སྒྲུ་བཞི་གསལ་སྒྲིབ་མེད་པར་རྫོགས། གསུངས། གྱེ་མ་གནས་ལྷགས་
ངོ་མཆར་ཆེ། །ཞོར་བུ་རྩལ་མཆན་རྩེ་མོར་སོན། །ཆོགས་གཉིས་བྱུང་
འདུག་མཆོད་པ་འབྱུལ། །འགྲོ་ལ་འདོད་དགུ་ཆར་བཞིན་

འབེབས། །ཞེ་མ་ཡ་མཆན་མི་ཆེའམ། ཞེས་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་བྱེད་
ལས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟེ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་དོ། །ལ་ལར་ཐབས་མཁས་ཕྱགས་

རྩེ་མེད། །ལ་ལར་ཐུགས་རྩེར་ཐབས་མཁས་མེད། །ཐབས་མཁས་
ཐུགས་རྩེ་ལྡན་པའི་རྩེ། །ཀེ་རུ་གྲི་རྩི་ལྷན་གསོན་དང་། །རིན་ཆེན་
བཟང་པོས་བསྐྱེལ་བའི་ངོར་། །བདག་ཀྱང་སྤང་བ་འབྲུལ་པ་
དང་། །ཁྱིད་ཀྱི་གསུང་ལ་བག་རྩལ་ནས། །བཀའ་རྒྱུད་མེ་རྣམས་ལ་
རྩུན་ཆོག་བྱས། །གསང་སྤྲུགས་ཆོས་ལ་རས་ཆོད་བྱས། །སྤོན་རྒྱུད་
རྣམས་ཀྱི་གཤམ་ཆོག་སྦྱར། །གདམས་ངག་རྣམས་ལ་སྟེ་ཕྱག་
བཟོས། །ལག་ལེན་རྣམས་ལ་འདོད་པས་དགྲུགས། །ཆོས་དྲུག་ཐུན་
པའི་སྦྲོན་མེ་དང་། །ཕྱག་ཆེན་ནམ་མཁའི་ཁེབ་མ་གཉིས། །རྟོག་པས་
བཟོས་ནས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ། །ངར་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་
གཤིག །འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཆམ་ལ་ཕབ། །བྱང་འཇུག་བར་གྱི་
དབྱེན་པ་བསད། །འོད་གསལ་ནམ་མཁའི་མཆོ་ལ་སྦྱར། །ཅལ་ཅལ་
ཆོག་དོན་སྦྱ་རྒྱུ་ཆུང་འདི། །ཁྱིད་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྤོན་དུ་
ཕྱལ། །ཉམས་སྦྱ་ལོངས་ལ་གཞན་ལ་སྦྲོན། །འགལ་ན་གནས་གསུམ་

མཁའ་འགྲོ་དང་། སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སྦྱན་ལྔ་པ་བཤགས། །དགོ་བས་འགྲོ་
དྲག་སེམས་ཅན་རྣམས། །གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་གནས་པར་ཤོག །ཅིས་
ཀུན་གྱི་བཞེད་དགོངས་ཐ་སྙད་སྙད་བ་བཅོལ་བའི་བྲིད་གྱི་ལག་
ལེན་ཞེས་བྱ་བ་འདི། སའི་སྤྲུལ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ཡང་
ཡང་བཀྲོན་པར་མཛད་པའི་ངོར། འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོའི་དབེན་
གནས་སྒྲི་བྲག་དཀར་པོའི་རི་བྲོད་དུ། བཙུན་པ་ཕུའུ་ལྷ་དྲ་བདག་
གིས་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ། །ལྷོ་ཆོས་འདི་བརྒྱད་པ་ནི། རྩ་
རྩེ་འཆང་། ཉི་ལོ་པ། ལྷ་རོ། མར་པ་ལོ་ལྷ། མི་ལ་རས་པ། དྲགས་པོ་
རིན་པོ་ཆེ། ཆོས་རྩེ་འབའ་རོམ་པ། ཉི་ལྷ་རས་པ། རས་པ་དཀར་པོ།
བྱང་དཔལ་པ། བྱང་གཞོན་པ། སྒོ་གོས་རྩེ་རྩེ། བཙུན་འགྲུས་དཔལ་
པ། རྒྱལ་མཆོན་གྲགས་པ། ཕུའུ་ལྷ་དྲ། དེ་ལ་བདག་གིས་ཁྱས། བྲག་
ཤེས་དཔལ་འབར་འཇམ་སྒྲིང་རྒྱན་དུ་ཤོག ། ། ཟེ་ཅི།

༄༅། ཆོས་རྩེ་འབའ་རོམ་པའི་སྦྱན་བརྒྱད་ཐབས་ལམ་ཆོས་བཞིའི་
བྲིད་སྦྱན་ལྔ་ལུས་མེད་རྩེ་རྩེས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།

༄༅། །ན་མོ་རྩ་གྲུ་བྱ། རྩེ་རྒྱ་རོ་མི་ཉི་འུ་གདམས་པ་ཆོས་བྱུག་
ཐབས་ལམ་དམར་བྲིད་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོའི་གནས་ཐབས་
ལམ་གྱི་ཐབས། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་རིམ་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཏེ། ལྷས་དང་སེམས་སོ། །དེ་ལ་ལྷས་དངོས་པོའི་གནས་ཐབས་
བསྟན་པ་ནི། ཏེ་བཟླ་ལས། ལྷས་ནི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་ལྟ་དང་། །ཙྰ་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ནི། །མི་གཙང་རྩལ་དང་རྣམ་ཏྲོག་གིས། །ལྷས་
ཀྱི་ཆོས་ནི་གནས་པ་ཡིན། གསུངས་ཏེ། ཙྰ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་སོ། །དེ་ལས་ཙྰ་ལ་ཕྱེ་ན་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཙྰ་
ཙྰ་གཉིས་དང་། བསྟུ་ན་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་འདུས་ཏེ། ཏེ་བཟླ་ལས།
རོ་མ་གཡས་ལ་རྒྱང་མ་གཡོན། ཀྱན་རྒྱར་མ་ནི་དབུས་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གནས་ལྷགས་ནི་རྩེ་ཏིའི་ཡར་སྟེ་ཆངས་བྱག་ནས་
ཏྲི་ལ་བྱག་མར་སྟེ་གསང་གནས་རྩོ་རྩེ་ལ་བྱག་ནས་འཁོར་ལོ་བཞིའི་
སྟོག་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་གནས་པའོ། །རོ་མ་རྒྱང་མ་གཉིས་པོ་ཡར་སྟེ་སྟེ་
བྱག་གཉིས་ལ་བྱག་མར་སྟེ་གསང་གནས་ཆོས་འབྱུང་དུ་ཙྰ་དབུ་མ་

ལ་བྱུག་ནས་སྤྲི་བེར་གེ་བཙུག་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའོ། །འཁོར་ལོ་
བཞི་ནི་ཉེ་བ་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་མ་དུག་ཅུ་རྩ་བཞི། དེ་
ནས་སྤྲིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་མ་བརྒྱད། མགིན་པ་
ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་མ་བཙུ་དུག་སྤྱི་པོ་བདེ་ཆེན་
འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་མ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། སྤྱིར་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་
རྩ་འདབ་མ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུའོ། །དེ་ནི་རྩ་དང་ལྷས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་
ཏེ། དེ་དག་མ་ཤེས་ན་བསྒོམ་པ་ཡུལ་གྱི་གནད་མི་ཤེས་ཏེ། དཔེར་
ན་རྒྱན་མ་ནགས་ལ་བཏང་ནས་རྗེས་བྲག་ལ་གཙོད་པ་དང་འབྲ་སྟེ།
ལོ་དང་བསྐལ་པར་བསྒོམ་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་
སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་བསྟན་པ་ནི། ཏེ་བརྗོད་ལས། ལྷས་ལ་
ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
སྤངས། །དངོས་པོ་རྒྱན་ལ་བྱབ་པ་པོ། །ལྷས་གནས་ལྷས་ལས་མ་སྐྱེས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་ཏེ་ལོ་པའི་ཞལ་ནས་
ཀྱང་། ཀྱེ་ཏོ་འདི་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ངག་གི་ལས་འདས་ཡིད་

ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་མིན། །ཏི་ལོ་ངས་ནི་ཅི་ཡང་བཟུན་དུ་མེད། །རང་གི་
རང་རིག་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་
རྒྱས་པར་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་སེམས་
དངོས་པོའི་གནས་ཐབས་བཟུན་ཏེ། དེ་དག་མ་ཤེས་ན་བསྒྲུལ་རྒྱ་
དོན་གྱི་གནད་མི་ཤེས་པས། དཔེར་ན་འབེན་ཤར་ལ་བཙུག་ནས་
མདའ་རྩབ་དུ་འཕེན་པ་དང་འདྲ་བས་བསྐྱལ་པར་བསྒྲུལ་ཡང་
འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་པས། དེ་དག་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་
གི་སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ཐབས་སོང་ནས། །ད་ནི་ལམ་གྱི་གནས་
ཐབས་བཟུན་པར། དེ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟེན་བ་སྤྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་
བརྟེན་ཏེ་གཏུམ་མོ་ལམ་དུ་བྱེད་བ་དང་། རྟེན་ག་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་ལམ་དུ་བྱེད་བ་དང་། མགྱིན་པ་ལོངས་
སྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ལམ་ལམ་དུ་བྱེད་བ་དང་། རྟེན་
ག་དང་མགྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་འཇུག་ལམ་དུ་བྱེད་
བའོ། །སྤྱིར་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཐབས་ལམ་གསུངས་པ་ཡིན།
དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་ཕྱོགས་མེད་ཨ་ལ་གནས། །གཉིད་ལོག་འབྲུག་པོ་

ཉུ་ལ་གནས། ཁྱི་ལམ་སྐྱུ་མ་ཨོ་ལ་གནས། ཁྱོམས་འཇུག་བདེ་ཆེན་
ཉི་ལ་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་སྤྱོད་མེད་དུ་འཕྲོ་
བའི་དུས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཨོ་ལ་གནས་པས་དུས་དེར་གཏུམ་མོ་
བསྐྱེད་ན་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་དུས་ཡིན་གསུངས་པས། འཇིག་རྟེན་
པའི་བྱ་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ཐག་བཅད་ལ། གནས་དབེན་པ་གཅིག་
དུ་འཛོལ་དང་མཐུན་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་བྱས་ཏེ།
ལྷས་ངལ་དུབ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་འདུག་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་
ངག་གི་བསྐྱེད་བཅོམ་ཉུང་བར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་ཆགས་སྤང་གི་རྟོག་པ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་ལ་སྟན་བདེ་བ་ལ་ལྷས་བཅོས་ཏེ། ལྷས་གནད་
ཆོས་དྲུག་དང་ལྷན་པར་བྱ་བ་ནི། ཀླང་པ་རྩོམ་རྩེའི་སྐྱེལ་གྱུང་ངམ་
རེའུ་མིག་ལྟར་བསྟོལ། སྤལ་ཆོག་གསེར་གྱི་དོང་ཅེ་བཅེགས་པ་ལྟར་
བསྤང་། ལྷེ་ཡ་རྒྱལ་ལ་སྐྱུར། མིག་སྒྲ་ཅེར་དབབ། མགོན་པ་མ་བྱ་
ལྟར་དགུག་དཔུང་པ་གོད་གཤོགས་ལྟར་བརྒྱངས། རྒྱ་ཞབས་སྤལ་
པ་ལ་བཅར་ཏེ། ལྷས་ཀྱི་ཆ་གིས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷས་རྣམས་བསྐྱེད་
པའི་དུས་སུ། གང་ལྟར་ལྷས་གནད་ཆོས་དྲུག་དང་ལྷན་པར་བྱས་ལ།
སེམས་བསྐྱེད། ཆོགས་གཉིས་བསགས། བྱང་པར་དུ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་རྩེ་རུས་སུ་ཐོན་པར་བསྒྲོམ། དེ་ནས་ལུས་ཡི་
དམ་གྱི་ལྷར་གསལ་བར་བསྒྲོམ། སྒྲ་མ་སྒྲིང་གི་དགྱིལ་དུ་བསྒྲོམ།
མོས་གུས་གསོལ་འདེབས་ཁ་ཙམ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པ་ཞེ་ཐག་པའི་
སྒྲིང་ཁུང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་མོས་གུས་དུང་དུང་བྱས། ཅུ་གསུམ་
འཁོར་ལོ་བཞི་གསལ་གདབ། དུས་གནད་ནམ་ཕན་ཕུན་གཉིས་དང་
ནམ་གྱི་གུང་དང་ཉི་མའི་གུང་བཅས་སྤངས་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲོམ་མོ། དུལ་གནད་གསང་གནས་ཆོས་
འབྱུང་གི་གནད། ཤེས་པའི་གནད་ཨ་མུང་དམར་པོའི་གནད། རྒྱང་
གི་གནད་ནི་རྒྱང་སྒྱུར་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱང་དྲངས་མ་ལ་
སྒྱུར་བ་བཞི་ལྡན་བྱ་རྟེ། རྒྱང་སྒྱུར་བ་བཞི་ལྡན་མ་ཤེས་ན། ཡོན་ཏན་
སྒྲེ་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ། ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལ་རྒྱང་སྒྱུར་བ་བཞི་
ལྡན་ནི། རྒྱབ་དང་དགང་དང་གཞིལ་བ་དང་། མདའ་ལྷར་འཕང་
དང་རྣམ་བཞིའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ལ་དང་པོ་སྒྲེ་ནང་གི་རྒྱང་
མཆམས་བཅད་པ་ནི། རྒྱང་དྲག་ཏུ་ལན་གསུམ་སྒྱུར་འབྱུང་ལ། དེ་
དང་འགྲོགས་ལ་ནང་དུ་རྒྱབ་པ་དལ་བ་ཡིན། དགང་པ་ནི། ཅུ་
གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་མར་ལྷག་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱ་མ་ཕུས་གཏལ་བ་
བཞིན་སྒྲོ་ཏེ་རེ་རེ་སོང་ནས་ཆོས་འབྱུང་ནང་གི་ཁྲག་གི་གདུམ་མོ་

སྒན་མའི་བྱེད་ཆལ་ཅམ་ལམ། ཡང་ན་ཨ་མུང་ལ་བྱས་པས་རྒྱ་སྐག་
མེར་བསྐྱེགས་པའམ། །ལྷགས་ཀྱི་གོང་བྱ་མེར་བསྐྱེགས་པ་ལྟར་
དམར་ལྷབ་ལྷབ་བྱེད་པར་བསམ་མོ། གཞིལ་བ་ནི། རླུང་མི་ཐུབ་ཅ་
ན་སྐུམ་ཆ་ཅམ་ཞིག་སྒྲ་ནས་དལ་གྱིས་བཏང་། ཡང་རྒྱུ། དེ་བཞིན་
དུ་ཡང་ཡང་བྱ་བ་ནི་གཞིལ་བའོ། །མདའ་ལྟར་འཕང་པ་ནི། རླུང་
ཏར་གྱིས་གཏོང་བའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ཆངས་པའི་བྱ་
ག་ནས་རླུང་ཡར་སྒྲོ་བྱན་བྱན་སོང་བར་བསམ་མོ། དེ་ནས་རླུང་
གནད་སྒྱུར་བ་བཞི་ལྟན་སྒྲོན་འགོའོ། །ད་ནི་དོན་གཉིས་པ་བསྒྲུལ་པ་
ནི་ལུས་གནད་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་འགོ་གོང་ལྟར་བྱས་
ལ། རླུང་སྒྱུར་བ་བཞི་ལྟན་གྱི་གཏུམ་མོ་སྤར་བ་ནི་ཁྲག་གི་གཏུམ་མོ་
སྟེ་དང་བོའོ། །དམིགས་པ་གསང་གནས་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཁྲག་
གི་གཏུམ་མོ་སྒན་མའི་བྱེད་ཆལ་ཅམ་ཞིག་དམར་ལྷ་ལེ་བར་བསམ།
གང་ལྟར་བྱེ་ནང་རླུང་གི་དྲོས་པས་ཐིག་ལེ་ཅ་རྒྱ་ལའི་སྟེང་དུ་བབས་
པས། །བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་སྟངས་སྟེས་པར་བསམ་ཏེ། རླུང་སྒྱུར་
གོང་ལྟར་དུ་བྱའོ། །འདི་ཤིན་དུ་གནད་ཆེ་བས་ཆགས་པའི་དབང་

དུ་མ་གཏོང་གསུངས། རྗེས་ལ་བསྟོན་བ་བྱའོ། །འདི་ཡང་སྟོན་འགྲོ་
འདྲ་བ་ལ། རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་གསལ་འདེབས་བ་དང་། རྒྱུ་
སྦྱར་བཞི་ལྟན་མི་བྱེད་པར་འོག་སྟོ་རྩ་བཅུ་དེ་བཟུམ་སྟེ། རྒྱུ་ཤེད་
ཀྱིས་བབྱང་ནས། ཤེས་པའི་གནད་གསང་གནས་སུ་གཏུམ་མོའི་རང་
བཞིན་ཐིག་ལེ་རིལ་མ་ཙམ་པ་འོད་ཆེ་བ་བསམ་སྟེ། རྒྱུ་སྦྱར་གོང་
ལྟར་བྱ། རྗེས་བསྟོན་བ་བྱའོ། །རྗེ་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆའི་གཏུམ་མོ་ཙམ་
ལི་བསྟན་བ་དང་། མ་བསྟན་བ་གཉིས་ལས་སྟེ་མ་རྣམས་ལ་མ་
བསྟན་བ་ཡིན། བསྟན་བ་ནི་སྟོན་འགྲོ་འདྲ་བ་ལ། བྱེད་པར་དུ་རྩ་
གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་གསལ་གདབ་སྟེ་རྒྱུ་སྦྱར་གོང་ལྟར་བྱས་ལ།
གསང་གནས་གཏུམ་མོའི་མེ་མཆན་ཉིད་བཞི་ལྟན་འབར་བའི་རྩེ་མོ་
དབྱ་མའི་ནང་ནས་ཡར་སོང་ནས། རྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་དགྲིལ་དུ་
ཉུག་ཉུག་བྱས་པས་ཙག་འི་རྟེ་བ་ཏལ་གྱིས་ཕྱག་པར་བསམ། དེ་
བཞིན་དུ་ཙག་བཞི་མེས་ཏལ་ཏལ་ཕྱག་ནས། མེ་ཡི་རྩེ་མོ་ཆངས་
བྱག་གི་ཏྲི་ལ་ཏུག་ཏུག་འབར་བས་ཏྲི་བྱ་སྟེ་སྦྱོ་བའི་ཙག་ནས་ཙག་
བཞི་རིམ་བཞིན་བྱང་རྩལ་གྱི་ཐིག་ལེས་ཁེངས་པར་བསམ་ཞིང་རྒྱུ་
སྦྱར་དག་དུ་བྱ། དེ་ནས་མི་དམིགས་པར་བསམ། རྒྱུ་བྱབ་ཆད་དུ་

བཟུང་། མི་ཐུབ་དུས་སུ་གཞིལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །རྗེས་ལ་བསྡོམ་
བ་སྒྲིན་ལམ་དང་མེ་དམིགས་པས་རྒྱས་གདབ་བོ། །དེ་ནི་ཐབས་ལམ་
ལས། ཞལ་གྱི་གདམས་པས་རྗེད་བྱང་དུ་བྲིས་པའོ། །དེས་ནི་གདུམ་
མོ་ཆར་རོ། །འདི་ནི་མི་མེ་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲིན་འགོ་འདྲ་བ་
ལ། །བྱུང་པར་དུ་སྒྲུ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དུང་
དུང་བྱས་ལ། དོ་རྒྱབ་བདག་གིས་མི་ལམ་བཟང་པོ་མྱིས་པར་མཛད་
དུ་གསོལ། མྱིས་ནས་ཀྱང་མི་ལམ་ནས་མི་ལམ་ངོ་ཤེས་ཤིང་བེན་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསོལ་བ་དྲག་དུ་
བཏབ་པ་དང་། མོས་གྲུས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱས་ལ། རང་གི་
མགྱོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་མ་བཞིའི་དབུས་སུ་ཡི་
གེ་ཚོ་སེར་པོ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས། དོ་རྒྱབ་བདག་གིས་
མི་ལམ་བཟུང་བར་བྱ་སྒྲུ་མ་པའི་འདུན་པ་དང་མ་བུལ་བར་ཉལ་
ནས་གཉིད་ལ། ནམ་གཉིད་པ་དང་མ་བེན་ན། ཡང་སྒྲུ་མ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་དང་། དམིགས་པ་འདུན་པ་གོང་ལྟར་བྱས་ལ་ཨི་
བེན་བཟླ། ཉིན་པར་མཐོང་ཐོས་ཆོར་སྤྱོད་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ལམ་ཡིན་སྟམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་དང་མ་
བལ་བ་གནད་ཆེ་གསུངས། ཐུན་མཚམས་སུ་བསྡོམ་བ་བྱའོ། །འདི་
ཡང་སྡོམ་འགོ་འདྲ་བ་ལ། རྟེན་འོག་རྒྱང་ཁྱག་གཉིས་གསུམ་དྲག་ཏུ་
བབྱང་། དེ་ནས་སྡོམ་མཚམས་ཀྱི་རྩས་པའི་ཆོས་འབྱུང་གྱུ་གསུམ་གྱི་
ནང་ན་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྟན་རྟོག་ཙམ་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་གཏང་ལ་
ཉལ། དེས་ཅིས་ཀྱང་ཟིན་ངེས་སོ། ཉིན་པར་དང་ཐུན་མཚམས་
རྣམས་སུ་བྱ་བ་ཀུན་འདྲའོ། །འདི་ཡང་སྡོམ་དང་རྗེས་ལ་སོགས་པ་
ཀུན་འདྲ་བ་ལ། དམིགས་པ་ཨོྲ་དང་ཐིག་ལེ་གང་རུང་གཅིག་ལ་
གཏང་ནས། རོ་རྒྱབ་བདག་ཉིད་ཟླ་བའི་གདན་སྟེང་ཏུ་འདུག་སྟེ་ཡི་
དམ་གྱི་སྟུང་མཇལ་ཏེ། རྟོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བྱུང་ཏུ་འགོ་ལ་
བརྟེན་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཉན་སྟམ་ཏུ་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་
པའི་འདུན་པ་དྲུང་ངེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་ཉལ་ལོ། །དེས་འབྱོར་ངེས་
སོ། །རྗེས་ལ་བསྡོམ་བ་བྱའོ། །འདི་ཡང་སྡོམ་འགོ་འདྲ་བ་ལ། མི་ལམ་
སྐྱུངས་བར་རྩས་པ་ལ། ཨོྲ་དང་ཐིག་ལེ་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་
གཏང་ལ། རོ་རྒྱབ་བདག་གིས་མི་ལམ་ཏུ་ཕོ་ལ་སོགས་པ་གང་མིས་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་ལ་གཉིས། གཉིས་ལ་བཞི། བཞི་ལ་བརྒྱད་

ནས་བརྒྱལ་སོགས་པ་ནས་སྤེལ་སྟམ་ལ་གཉིད། ཉིན་པར་དབང་
པོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་སྤེལ་ལོ། རྗེས་སྤྱན་མཚམས་
འདྲའོ། །འདི་ཡང་སྔོན་འགྲོ་འདྲ་བ་ལས་མགིན་པའི་རྩ་འདབ་
བཞིའི་དབྱས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་མཚོན་གང་བ་
གཅིག་གསལ་བར་བསྒྲོམ་ལ། དོ་རྒྱབ་བདག་གིས་མི་ལམ་དུ་ཕོ་གང་
མིས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་རུ་ཀ་དང་། མོ་གང་མིས་པ་ཐམས་ཅད་རྗེ་
བཅུན་སྒྲོལ་མར་བསྐྱར་དགོས་སྟམ་ལ་ཉལ་ཉིན་པར་ཡང་དབང་
པོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་སྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱར་ཞིང་
བསྒྲོམས་པས་བསྐྱར་རྒྱས་གསུངས། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་འདྲའོ། །ཡང་
སྤངས་ཞིང་སྐྱུ་མ་ལྟར་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ། །འདི་ཡང་སྔོན་འགྲོ་
འདྲ་བ་ལས། རང་གི་ལུས་འདི་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་ཡོད་པས། མགིན་
པར་སྟ་ཚོགས་དོ་རྗེ་རྒྱ་གམ་གཅིག་བསམ། དེ་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིངས་
པར་གཏང་ལ། མི་ལམ་དུ་འབྱུང་བཞི་གང་ལ་ཡང་ཉམ་ང་སྤངས་
ཉེ་མི་བྱིང་པ་དང་མི་ཚོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུན་པས་སོང་བས་
ཚོག་སྟེ་ཉིན་པར་ཡང་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དེ་
ཡང་དེའི་འདུན་པ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱས་པས་ཡང་བ་སྤང་རྒྱས་པ་

ཡིན་གསུངས་སོ། །རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་འདྲའོ། །སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་འདུན་པས། འདི་ཡང་སྡོན་འགོ་འདྲ་བ་
ལས། རྒྱབ་མོ་དང་ཉིན་པར་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
མི་ལམ་སྐྱུ་མ་ཡིན། བདེན་པ་ཡང་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུབ་པ་
མེད་པས་ཅི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་། མེ་ཁྱུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཅི་
ཡོད་སྟེ་མ་པའི་འདུན་པ་དང་མ་བུལ་བར་རྒྱབ་མོ་ཉིན་པར་བྱད་
མེད། དབང་པོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བསམ་པར་སྐྱུ་
མར་ལམ་ལམ་འཆར་ཞིང་། གང་འཆར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་
འཆར་གསུངས་སོ། །རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་འདྲའོ། །འདི་ཡང་སྡོན་འགོ་འདྲ་
བ་ལས། སྡིན་མའི་མཆོམས་སུ་རུས་པའི་ཆོས་འབྱུང་གྱུ་གསུམ་པའི་
ནང་དུ། ཐེག་ལེ་དམར་པོ་སྟན་རྟོག་ཙམ་ཞིག་ལ་ཤེས་པ་གཏང་།
རྒྱབ་མོ་དང་ཉིན་པར་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
མི་ལམ་སྐྱུ་མར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཀུན་འདྲའོ། །དེ་ཡང་
སྡོན་འགོ་འདྲ་བ་ལ། རྒྱབ་མོའི་མི་ལམ་དང་ཉིན་པར་དབང་པོའི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
སྟོང་པ་སྤྱང་བའི་དུས་ཉིད་ན་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་

ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་བས་བྱུང་འཇུག་ཡིན་གསུངས། འདི་ཡང་ཐིག་ལེ་ལ་
ཤེས་པ་གཏང་། རྗེས་ལ་བསྔོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་སྐྱེ་མེད་ཀྱིས་ཟིན་པར་
བྱའོ། །དེས་མི་ལམ་ཚར་རོ། །འདི་ནི་འོད་གསལ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
བསྐྱེད་སྒྲིང་རྗེའི་སྒྲ་མའི་གསོལ་འདེབས་ཡི་དམ་གྱི་སྟོབས་ལ་
སོགས་པ་གོང་དང་འདྲ་བས་མཚམས་བཅད་དེ་ནང་དུ་རྟུབ་པས་
རྩ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་མར་རྒྱང་སྔོ་མེ་རེ་རེ་སོང་ནས་ཁྲག་གི་
ཐིག་ལེ་མར་བྱས་པས། རྒྱ་སྐག་མེར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དམར་སྐར་
རའམ་སྟབ་སྟབ་བྱེད་པར་བསམ། ཡང་མི་སྟབ་པའི་དུས་སུ་གཞིལ་
བ་དང་། མདའ་ལྟར་འཕང་བའི་སྒྱུར་བ་བྱ། ཡང་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ།
འདི་ལ་འོག་རྒྱང་དྲག་དུ་ཡར་ལ་ཁྲག་པ་བདུན་ཙམ་འཐེན་ཅིང་
བབྱང་ཡང་ངལ་ཨན་ཙམ་གསོ། ཡང་རྟུབ། དེ་ལྟར་སྟན་དང་པོ་
བས་བྱི་མར་རྒྱང་ཁྲག་བབྱང་བ་མང་། སྔ་གོ་བས་བྱི་གོ་མང་། སྔར་
ཉིན་བས་བྱི་ཉིན་མང་དུ་གཏོང་ཞིང་བསྐྱོམ། མི་དམིགས་པས་རྒྱས་
གདབ་པ་དེས་འགྲེས། རྗེས་ལ་བསྔོ་བ་བྱའོ། །འདི་ཡང་སྔོན་འགོ་
འདྲ་བ་ལས་དམིགས་པ་གསང་གནས་ཚོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཡི་གེ་
ཨ་བྱུང་དམར་པོ་མའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་ཤེས་པ་གཏང་ནས་རྒྱང་

སྒྱུར་གོང་ལྟར་བྱའོ། །རྗེས་ལ་བསྔོ་སྒྱུར་སྐྱེས་བྱའོ། །འདི་ཡང་སྔོན་
འགྲོ་འདྲ་བ་ལས། དམིགས་པ་གོང་གི་ཨ་མུང་དེ་བས་ཀྱང་ཆ་བའི་
འོད་ཟེར་འསྔོ་བ་གཅིག་ཏུ་བསམ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྱུར་སྒྱུར་བས་ཨ་
མུང་དེ་ལས་མེ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་ཁ་དོག་དམར་བ་
རྟེན་བྱ་ཆ་བ། ཅེ་མོ་རྣོ་བ། བྱ་བཏང་གོད་པ། མདངས་སྒྱུམ་པ་རྩ་
དབུ་མའི་ནང་དུ་ཡར་འབར་བ་ལ་ཤེས་པ་གཏད། སྒྱུར་སྒྱུར་གོང་
ལྟར་བྱ་རྗེས་ལ་བསྔོ་བ་བྱའོ། །འདི་ཡང་སྔོན་འགྲོ་འདྲ་བ་ལས། འོག་
སྒྱུར་དག་ཏུ་འཐེན་མེ་དགོས་ཏེ། རྟེན་སྒྱུར་ཁ་སྒྱུར་གྱིས་བབྱང་།
དམིགས་པ་གོང་གི་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་པས། དབུ་མའི་ནང་ནས་
ཡར་སོར་གཅིག་ཅུ་དུ་འབར་བས་སྒྱུ་བོའི་ཉི་དྲོས་ཏེ་ཐིག་ལེ་
དཀར་པོ་སྒྱུར་རྟེན་ཅུ་ཆད་ནས་མེ་རྟེན་བབས་པས། ཉམས་བདེ་
རྟེན་ཐིག་ལེ་བྱེད་པར་བསྒྲུལ་ཞིང་། སྒྱུར་ཁ་སྒྱུར་གོང་ལྟར་བྱ། རྗེས་
ལ་བསྔོ་བ་བྱའོ། །འདི་ཡང་སྔོན་འགྲོ་འདྲ་བ་ལ། དམིགས་པ་རྩ་
དབུ་མའི་ནང་དུ་ཡར་མེ་སོར་བརྒྱད་ཅུ་འབར་བའི་འོད་གྱིས། སྒྱུ་
བོའི་ཉི་ཁྱ་ཞིང་དྲོས་ནས་ཐིག་ལེ་སྒྱུར་རྟེན་ཅུ་པ་རེ་དཀར་ཐིག་ལེ་
ལེ་རྩ་དབུ་མའི་ནང་ནས་མེ་གོང་བར་མར་བབས་པས་ཀྱང་གིས་མེ་

སྒྲིང་དུ་བབས་ནས་བདེ་སྒྲིང་གི་ཉམས་ལྷང་ལྷང་སྒྲིས་པར་བསྒྲོམ།
ཐིག་ལེ་རྣམས་རྩ་དབུ་མའི་ནང་ནས་ཐུ་ཏིག་བསྟར་ལ་བརྒྱས་པ་
བཞིན་དུ་དཀར་ཕྱི་ལེ་ཡོད་པར་བསམ་ལ། ལྷང་སྒྲིར་བ་བཞི་ལྷན་གྱི་
སྒོ་ནས་ལྷང་ཐུབ་ཆད་དུ་བབུང་། འཇོག་ཅ་ན་མི་དམིགས་པར་
བསམ། ཐིག་ལེ་རྣམས་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་ལྷས་ཕྱི་ནང་མེད་པར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེས་དཀར་ལམ་གྱིས་གང་བར་བསམ་མོ། རྗེས་
ལ་བསྡོ་བ་བྱའོ། །དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། འདི་ཡང་
སྡོན་འགྲོ་འདྲ་བ་ལས། ལྷང་སྒྲིར་དཀར་དུ་བྱ་བ་ལས། དམིགས་པ་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་བཞག་གོ རྗེས་ལ་བསྡོ་བ་བྱའོ། །ཁྱད་པར་
གྱི་ཅ་རྒྱ་ལེ་ནི། འདི་ཡང་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ལས། གསང་གནས་གཉེར་
པོ་ཆེའི་ཐད་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་རྗེ་བཙུན་མ་ཐེབ་གང་
ཅམ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉེས་མ། ཕྱག་མཆོན་ཞབས་ལ་སོགས་པ་
ཀུན་དང་མཚུངས། རྒྱན་མེད་པ་མེ་འོད་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་ལྷས་ཀྱི་
ནང་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་ཆེ་ལེ་ལེ་སོང་བར་བསམ། སྤྱི་བོ་ཏྲི་ལས་སྒྲིང་
པར་འདབ་མ་བཞིའམ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་སུ། ཡི་གེ་རྩྱུ་སྡོན་པོ་ལ་
ཤེས་པ་གཏད་ཅིང་འོད་གསལ་འཇོན་པའི་འདུན་པ་གཏད་ལ་འོད་

འདྲ་བ་ལ། བྱད་པར་རང་གི་སྤྱི་བོའི་སྤྲོད་དུ་ཚངས་བྱག་གི་ཐད་དུ་
ཆག་གང་ཙམ་གྱི་སྤྲོད་དུ་ཡི་དམ་གྱི་སྤྲོ་སྤྲོ་ཚང་ལ་ཡན་ལག་རགས་
པ་རྒྱན་ཆ་ལྷགས་དང་ལྷན་པ་གཅིག་གསལ་བར་བསྒྲོམ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་དང་། ལྷ་མ་ལ་མོས་གྲས་སྤྲོ་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱ། དེ་
ནས་རང་གི་གསང་གནས་སུ་ཨ་དམར་པོ་གཅིག་བསམ། སྤྲོད་གར་
རྒྱ་སྤྲོ་པོ་ཞིག་ཚངས་བྱག་དུ་ཁྲ་དཀར་པོ་ཞིག་བསམ་ལ། དེ་ནས་
འོག་རྒྱང་ཡར་འཐེན་པས་གསང་གནས་ཀྱི་ལྷ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཆོགས་གཅིག་གི་སྤྲོད་དུ་བྱུང་། ཡང་འོག་རྒྱང་
རེ་རེས་སྤྲལ་བས་རིམ་གྱིས་ཆོགས་རེ་རེའི་སྤྲོད་དུ་འཕྲོས་པས་སྤྲོད་
གི་རྒྱ་ལ་ཐེམ། རྒྱ་དེ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྤྲལ་སྤྲལ་འོག་
རྒྱང་རེ་རེས་སྤྲལ་བས་གཉའ་བའི་ཆོགས་དང་པོའི་སྤྲོད་དུ་འཕྲོས།
དེ་ཡང་འོག་རྒྱང་གཅིག་གིས་སྤྲལ་བས་སྤྱི་བོའི་ཁྲ་ལ་ཐེམ་ཁྲ་དང་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིག་གིས་སྤྲལ་བས་རྒྱང་གིས་ཡི་
དམ་སྤྲལ་ཡི་སྤྲལ་ཀའི་ས་བོན་ལ་ཐེམ་པས་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྤྲོས་
པར་བསམ་གསུངས། དེ་རྣམ་ཉོག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་ཇ་
ཡུན་ཙམ་དུ་གསལ་བར་བསྒྲོམ། དེ་ནས་ཡི་དམ་སྤྲོའི་སྤྲལ་ཀའི་ས་
བོན་ལས་ཁྲ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱེར་མེད་པ་དེ་མར་མེ་ལས་

མར་མེ་ཆད་པ་ལྟར་བྱུང་ནས་མར་ལ་རིམ་གྱིས་བབས་པས་ཚངས་
བྱག་ཏུ་གནས་ཡང་དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་རྩྱ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དབྱེར་མེད་པ་དེ་གོང་ལྟར་མར་ལ་བབས་ནས་སྒྲིང་གར་གནས།
ཡང་དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཨ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱེར་མེད་ཏུ་མར་
མེ་ཆད་པ་ལྟར་མར་ལ་བབས་ཏེ་གསང་གནས་སུ་བསྒྲོམ། མར་ལམ་
ཚོགས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་དབབ་མེ་དགོས། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡང་། མར་མེ་
དབབ་པར་བྱན་རེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་རེ་བྱས་ལ། དང་པོ་ལེགས་
པར་ཏྲགས་ཐོན་པར་སྦྱང་ངོ་། །དེ་ནས་ལས་ལ་སྦྱར་བ་སྒྲོན་འགྲོ་ལ་
སོགས་པ་བྱས་ལ་མར་མེ་ཕབ་ཏེ། སྤྱི་བོའི་ཡི་དམ་སྟེ་ལ་འཕྲོས་ཏེ།
ཡི་དམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཤེས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏང་ངོ་། དེས་ནི་བདེ་
བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་པའི་ཞིང་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་
ངོ་། །དང་པོ་སྦྱངས་ཏུས་ནི། བྱན་འཛོག་ཅ་ན་ཡི་དམ་འོག་མེན་ཏུ་
གཤེགས། ཤེས་པ་མར་ཕབ་སྟེ་ཚངས་བྱག་ཏྱི་གིས་བཀག་གོ། །རྗེས་
བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ལ་མེ་དམིགས་པས་རྒྱས་
གདབ་གོ། བྱམས་དང་སྒྲིང་རྗེ་གནད་ཆེའོ། །སྟན་བརྒྱད་ཐབས་ལམ་

ཟབ་མོ་འདི། ཡི་གེར་བཀོད་པ་སྒྱུན་སྒྲ་པའོ། ། ཐེང་གསུམ་ཁྲུས་སོ།
ཆོ་དོར་ཁྲུས། ཅི།

༄༅། །ཆོས་དྲུག་ཐུན་པའི་སྒྲོན་མེ་དོ་རྗེའི་སྒྲ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།

ན་མོ་གུ་རུ། སྐྱབས་མཆོག་གྱུར་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། །དོན་
ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་དམ་པ་དང་། །མགོན་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་
ཆེར། །མཆོག་གསུམ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་འདུད། །འདིར་གཞི་
གནས་ལུགས་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྒྱུའི་རྒྱད་དང་། །ཀྱུན་གཞི་ངོ་
བཅས་ལམ་གྱི་རྒྱད་དང་། །ངར་འཛིན་འཁོར་བའི་སྐྱེ་ཚུལ་
དང་། །གཉེན་པོ་ཆོས་ཀྱིས་གཞིལ་ཚུལ་དང་། །དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ངོ་
བྲལ་འབྲས་བུའི་རྒྱད་དང་སྒྲ་ལས། །དང་པོ་རྒྱུའི་རྒྱད་ནི། །ཁམས་
རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ། །གདོད་ནས་རྟག་ཅིང་བརྟན་ལ་
འགྱུར་བ་མེད་པ་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པ།
ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ། །བྱབ་ཀྱང་བྱབ་སྤང་མེད་པ། །སྐྱེ་འགག་རྟག་

ཆད་འགོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། བྲལ་མ་བྲལ་གྱིས་
ཕྱིས་གདབ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པ། ལྷང་ཞིང་སྤྱིང་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ། བྱབ་ཀྱང་བྱབ་བྱ་བྱབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ།
རིགས་རྒྱལ་རྒྱ་གཉོགས་པའི་ལྷས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ།
གནས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱིས་མ་གོས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་
གྱུར་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོར་གྱིས་མ་གོས་པ། བཟོད་བྱའི་ཆོག་
ལས་འདས་པ། ཟློང་བྱེད་ཀྱི་གཞི་རྒྱུར་པ། དབྱེངས་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། གདོད་མ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ། མ་བཙུགས་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཟེར་བ། གཞི་ཀ་དག་ཆེན་པོ། གཞིའི་གནས་ལྷགས་
ཆེན་པོ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། དབྱུ་མ་ཆེན་པོ། ཐེག་
ལེ་ཉག་གཅིག་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་མིང་གི་གདགས་
གཞི་མང་པོར་གསུངས་ཀྱང་། མ་བཙུགས་པའི་སེམས་ཉིད་ཐ་སྤྱོད་སྒྲོ་
སྒྲུར་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་འདི་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། མངོན་པ་
ལས། ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པས། །རང་བཞིན་གྱིས་

དག་ཏུ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་
ཉིད་རྒྱ་གསུངས། ཞེས་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བདེ་

གཤེགས་སྟོང་པོའི་འགོ་ཀུན་ཡོངས་ལ་བྱབ། ཅེས་གསུངས། རྣལ་
འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་ལས། སྤྱི་ཁོང་ཁོང་སྟོང་སྟོང་པོ་
བརྟན། །དབྱུང་དང་གཞིག་པར་བྱ་བ་མེན། །སྤྲེག་མེད་དབྱུང་དུ་
མེད་པས་ན། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོ་རྩེ་བཤད། ཅེས་གསུངས། རོ་བོ་
གཟུགས་མེད་མཐོང་བ་པོ་ཡང་མེད། །སྤྲེག་མེད་ཐོས་པ་པོ་ཡང་
མེད། །དྲི་མེད་སྒྲིམ་པ་པོ་ཡང་མེད། །རོ་མེད་སྦྱང་བ་པོ་ཡང་
མེད། །རེག་མེད་རེག་པ་པོ་ཡང་མེད། །ཡིད་མེད་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས། མགོན་པོ་བྱམས་པའི་ཞལ་ནས། །ཁུ་ཁམས་
གསེར་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དག་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་དག་
གསུངས། །མིག་སེར་སྒྲོན་མེའི་རྒྱུད་ལས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དེ་
ཉིད་ནི། །གདོད་ནས་སྦྱར་བྱུང་སྦྱེས་བྱ་སྟེ། །གཞི་ལ་དེ་ལྟར་གནས་
པ་ནི། །སེམས་ཉིད་རིག་པའི་རོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ས་ར་ཏ་
པའི་ཞལ་ནས། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པས། །རྒྱུན་མི་འཆད་

པ་གཉུག་མའི་ངང་། །གདོད་ནས་དག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ནམ་
མཁས་ནམ་མཁའ་སྒྱུར་བ་མཐོང་། །གསུངས། ཏི་ལོ་པས། སེམས་ནི་
ནམ་མཁའི་དགྲིལ་ལྟར་མཐོང་བ་འགགས་པར་འགྱུར། །གསུངས།
རང་བྱུང་དོ་རྗེས། གཞི་གནས་རང་བྱུང་རིག་པའི་ངོ་བོ་

དང་། །ཐུགས་རྗེ་གསུམ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་སྟོང་པོ་ལ། །སྐྱུ་གསུམ་རང་
ཆས་བཞུགས་པར་བཤད་པ་ཡིན། །གསུངས། འགྲོ་མགོན་ཏི་ལྷའི་
ཞལ་ནས། གདོད་ནས་རྣམ་དག་སྐྱེ་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། །གསུངས། ཡུག་
པ་བས། ལྟ་བ་སྟོང་པ་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །བལྟ་བུ་ལྟ་བྱེད་ཡུལ་ལས་འདས།
གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྐྱེ་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྩལ་
འཛིན་མེད་དུ་རྒྱག་པའི་སྟོང་དུ་ཀུན་གཞི་ངར་འཛིན་ཆགས་པ་ནི།
མངོན་པ་ལས། ཐོག་མེད་སྟབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་བྱེད་མེ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་
ན་གསེར་གྱི་གཟུགས་ནི་སྒྲིབ་པ་བཞིན། །གསུངས། སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྟོ་བུར་ངོ་མས་སྒྲིབ། །གསུངས།
གསང་བ་སྟོང་པོ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ། སྐྱེས་ཅམ་
ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས། མཁའ་ལ་རྒྱུད་བརྟེན་དེ་ལ་མེ་

ཁྱུ་ཡི་ཡུང་པོ་བརྟེན། དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་བརྟེན་འགྲོ་བ་འདི་དག་
བརྟེན། རྣམ་མཁའ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དེ་གསལ་བར་གྱིས།
སེམས་ཅན་ལས་ལ་སྦྱོང་པའི་རྒྱ་ཡང་དེ་འདྲར་གསུངས། ཞེས་དང་།
མགོན་པོ་བྱམས་པས། དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན། ཟླ་ངན་འདས་
པ་ཐོབ་པ་ཡིན། གསུངས། རང་བྱུང་དོ་རྗེས། གཞི་འཛིན་རིག་པ་
རྟོག་པ་དུ་མས་སྤྲུགས། གསུངས། འགྲོ་མགོན་ཏི་གྲིས། ཁྱུ་ཉིད་
འཁྱོག་པའི་ཅ་རྒྱབས་བཞིན། གསུངས། སྤྱག་པ་པས། བར་སྤྲང་སྤྲང་
པའི་སྒྲིག་རྒྱ་བཞིན། ང་བདག་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་རེས་བྱས།
གསུངས། དཔེར་ན་ཁྱུ་ཡི་སྤྲང་དུ་འབྱུགས་རོམ་ཆགས་པའམ། རྣམ་
མཁའ་སྤྲང་པར་སྒྲིན་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་ངར་འཛིན་རྣམ་བྱང་ཆེན་
པོའི་སྤྲང་དུ། ཀུན་གཞིའི་ངར་འཛིན་ཆགས་པས་རྩལ་གོང་དུ་རྒྱག་
མ་བཅུག་ནས། ཡོད་མ་སྦྱོང་བའི་མཐོ་སྤྲང་པའི་རྩེ་མོ་མན་ཆད་
དང་། དམའ་དཔྱལ་བ་དོ་རྗེ་གདན་རྣམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་གནས་
རྣམས་བཀོད། རིགས་དྲུག་ས་བོན་བསྐྱེད་ནས་སྤྲང་པ་གསུམ་གྲུབ་
བོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྟའི་གནས་སུ་བདེ་གསལ་གྱི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་
ཡོངས་ནས་འཆི་འཕོ་སྤྲང་བྱེད་ཁམས་གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྤྲང་
བའི་སྤྱག་བསྐྱེད། ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་སུ་ཡུལ་སྤྲང་བ་སྤྲ་

ཚོགས་རྒྱུ་གང་མཐོང་མཚོན་ཆར་གྱུར་ནས་འཐབ་ཚུང་གསོད་
གཙོད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་སྒྱུ་མེད་ཀན་ས་སྒྲུ་བེལ་ཕོངས་འཕྲོག་བཙམ་
ལ་སོགས་ཚོག་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་སྒྱུ་དཔྱུལ་བའི་གནས་
སྒྲུ་ཆ་དཔྱུལ་གྲང་དཔྱུལ་ཉི་ཚེ་ཉི་འཁོར་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུག་
བསྐྱེད་ལྟུན་རིང་དོས་དྲག་བཙོ་བཙོ་བསྐྱེད་གསུམ་བཙོད་པར་
དཀའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྱུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སྒྲུ་གནས་རིས་
སྒྲུ་ཅུ་སོ་བདུན། བཀྲེས་སྒྲོམ་ཆ་གྲང་དང་ཟས་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་
དགྲར་མཐོང་བ་དང་། ཁ་དང་མེད་པར་མི་ཐར་བ་དང་། རྒྱ་
ཁྲག་གི་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལྷས་བྱེ་ནང་འབྲེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་
བསྐྱེད་སྒྱུ་དུད་འགྲོའི་གནས་སྒྲུ་བྱེའི་རྒྱ་མཚོར། ཆང་དྲངས་མའི་
སྒྲང་མ་ཙམ་དང་། སྒྲིང་བར་རྒྱམས་སྒྲུ་ཉི་ཟླ་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་
དང་། ཀླང་ལག་བརྒྱང་བསྐྱེད་མི་རེག་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་
ཟ་བ་དང་། མི་ལ་འཁོར་བ་རྒྱམས་ཀྱང་། བཞོ་འགོལ་བལ་ཤེ་བེད་
སྒྱུད་པའི་མཐར་སྒྲོག་གཙོད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་སྒྱུ་དེ་ལྟར་སོ་སོ་
ནས་དྲག་ལྷ་དྲག་གསུམ། སེམས་བྱང་ལྷ་བརྒྱ་རྒྱ་གཅིག་འབྲུལ་རྟོག་
བརྒྱད་རྒྱ་ལ་སོགས་པ། ཤེས་བྱའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྒྲུག་
བསྐྱེད་སྒྲུ་ལྟུང་སྒྲུ་ལྷས་སྒྲངས་ནས་དེ་དག་སྒྱུ་འཁོར་བ་བོ་

ཆུའི་འབྲུད་མོ་འདྲ་བ་ལས་བྱུང་བ། ལམ་འབྲུལ་པའི་བྱུང་ཚུལ་ཏེ།
དེ་ལྟར་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་བཅུ་གཉིས་ལྷགས་འབྲུང་
ལས་བྱུང་བ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལས་ཚྭ་གཉིས་
གཉིན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། སྟོན་པས་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་
ཏུ་བཅུག། སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཕོག། ཆོས་ཀྱི་
ཕན་ཡོན་དང་ངེས་ཤེས་རྣམས་སྐྱེད་ནས་དྲང་དོན་གྱི་ཆོས་དར་
བར་བྱས། མཚན་ཉིད་མེད་པ་བཀའ་བར་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
བས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མར་གཏན་ལ་ཕབ། སྟོན་
པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་ས་བོན་བཏབ། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཕ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་དུག་གི་སྐྱུ་བར་
བཅུག་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དངོས་སུ་སྐྱབ།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་དག་བཅུའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་དར་
བར་བྱས། འབྲས་བུ་བཀའ་ཐ་མའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་
སྟོན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་། ལྷས་སྟེ། དག་ལྷགས། སེམས་
ཆོས་ཉིད། ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ཞིང་ཁམས་སུ་ངོ་སྤྲོད་ནས་ངེས་དོན་

སྒྲ་ཚེགས་ཀྱིས་སྒྲ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བྱུང་པར་བྱས། སྒྱིར་པ་རྒྱུ་
ཏ་ཡིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ། དུག་གསུམ་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ། མི་སྤྱུག་
པ། ཚོས་ཀྱི་གཞི་བྱལ་ཏེ་གཉེན་པོ་གསུམ་ཀྱིས་ལམ་དུ་བྱིར་བར་
གསུངས། རང་ཀྱ་སྤྱུ་ལཱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ། དུག་གསུམ་ལམ་དུ་
བྱིར་ནས། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་ལ་ལམ་བྱས་ནས་གཞི་ཐོག་
དུ་སྒྱེལ་བ་ནི། གཉེན་པོ་མེད་པར་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་བྱིར་
བར་གསུངས། དུགས་པོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བྱ་ལེན་ལས། ཚོས་ལ་གང་
ཟབ་བྱས་པར། རྩོ་བོ་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱི་འཆི་བ་མི་རྟོག་པ་ཟབ་གསུངས།
གང་ཟག་ཁ་གཅིག་གིས་སྒྲིང་པ་ཉིད་མེད་ན་མི་འགྲུབ་གསུངས། རྗེ་
བཙུན་མི་ལས་གདུམ་མོ་ཟབ་གསུངས། ལ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ན་
ཟབ་གསུངས། ལར་ཚུར་བསྐྱུ་ན། ཁོང་སོ་སོའི་རང་གི་ཚོས་ལ་ངེས་
ཤེས་དང་རྟོགས་གང་ཐོན་པ་དེ་ཟབ་གསུངས། ངའི་ལྷགས་ཀྱི་ཚོས་
དུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་པ་བོགས་ཆེ་གསུངས། ན་སོ་གཞོན་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དང་པོ་ཚོས་དུག་བསྒྲོམ་ནས་རྩ་རྒྱུང་འདེབས་
པའི་དུས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདེབས་པ་བོགས་ཆེ་གསུངས། ན་སོ་
གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་བཞིའི་མི་རྒྱུན་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
འབྲིད་པ་བོགས་ཆེ་གསུངས། དེ་བས་བཀའ་བརྒྱུད་འདིའི་ལྷགས་ཀྱི་

ཆོས་དྲུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་བསྒྲུལ་ཡང་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་
བྱེད་པའི་དབང་སྒྲོན་དུ་སོང་ནས། ད་མ་གྲོལ་བར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་
ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལས། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་པལ་ཆེ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲུལ་ནས་
རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱས་གདབ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་ལ་སོགས་
པས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱར་པ་རྣམས་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་རྫོགས་རིམ་གྱིས་
རྒྱས་གདབ། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐུན་སྟོང་ལ་བསྐྱེད་རིམ་
བསྒྲུལ་ནས་ཐུན་སྟོང་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་གདབ་པ་ནི། རིམ་
གཉིས་མཉམ་པར་གནས་ནས་ནི། རྗེ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཆོས་འཆད་

དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་
ལྟར་ཆོས་གཉིས་པོ་གང་བསྒྲུལ་ཡང་། སྒྲོན་འགོ་དང་། དངོས་གཞི།
རྗེས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོ་སྒྲོན་འགོ་ལ་ཡན་
ལག་བཞི་སྟུང་གྱི་ཆོ་ག་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལ་
བཏེན་ནས་སྒྲིབ་པ་སྟུང་བ་ནི། རང་ཐ་མལ་པའི་སྟེ་ཐོར་རྗེ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་རྫོགས་པར་བསྒྲུལ། ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་མཐའ་མར་སྟོང་
པོ་དང་ཉེ་སྟོང་དང་། ཅུ་ཐུགས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་རྣམས་གཡས་ཕྱོགས་
སུ་འཁོར་བར་བཏེན་ནས་བདུད་རྩི་བབ་སྟེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་

གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་པར་བསམ། ཐུན་འཛོག་པའི་དུས་སུ་བྱ་དགའ་
གནང་ནས་རང་ལ་བསྟེན། ཏྲགས་མ་བྱུང་བར་དུ་བྱ། རྩེ་བཅུན་མི་
ལའི་ཞལ་ནས། སེངྒེ་དཀར་མའི་འོ་མ་དེ། གསེར་སྒྲོགས་དངུལ་
སྒྲོགས་དག་དུ་མཛེས། གསུངས། དེ་ནས་ཚོགས་བསགས་པའི་ཡན་
ལག་དུ། ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་བདོག་ཚད་ཚོས་སྒྲོགས་སུ་འགྲོ་བར་
བྱ། བདོག་པ་ཆུང་བ་ནམས་ལྷས་སྒྱུན་དང་མཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཚོགས་བསགས་པར་བྱེད། ལྷས་སྒྱུན་ནི་ཀུ་ས་ལའི་གཙོད་ལྷར་བྱེད།
མཚུལ་ལ་མཚོད་པའི་མཚུལ་དང་སྐྱབ་པའི་མཚུལ་གཉིས་
ལས། །དང་པོ་མཚོད་པའི་མཚུལ་ནི། གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་རྒྱ་ཆེ་
ལ་དཔངས་མཐོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། ལག་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱོད་གྱི་
བར་དུ་བབུང་ལ། སྐྱབ་པའི་མཚུལ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་གྱུད་
སེངྒེ་པད་ལྷའི་སྟེང་དུ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རྩོ་རྩེ་འཆང་དང་ཐ་དད་མེད་
པར་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱིས་བསྒྲོར་བར་བསྐྱེད། མདུན་དུ་ཡི་
དམ་དགོན་མཚོག། གཡས་སུ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག། རྒྱབ་དུ་
དམ་ཚོས་དགོན་མཚོག། གཡོན་དུ་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག། གཞན་
ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་གྱི་ཕུང་པོ་གཏོབ་
པ་ལྟ་བུར་དམིགས་ནས་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་མ་ལྷས་ལ་སོགས་

པས་འབྱུལ། འཛོག་པའི་དུས་སུ་སྤྱིང་གར་ཐལ་མོ་སྐྱར་ལ། སླ་མ་རྗེ་
བཙུན་དམ་པ་རྣམས་དང་ཡི་དམ་གྱི་སྣ་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཁ་རྗེ་དབང་ཐང་ཆོ་དང་
བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་འབྱུལ་ལོ། ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་
བཞེས་སུ་གསོལ། སླ་མ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམས་དང་ཡི་དམ་གྱི་སྣ་
འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོས་བདག་ལ་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་
ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། དེ་ནས་མདུན་
བསྐྱེད་རང་ལ་བསྟེན་རྟགས་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བྱ། སླ་མ་འཕགས་
པའི་ཞལ་ནས། ལར་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
གསུངས། དེ་ནས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བསྟོན་པ་
ནི་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། བདག་དད་པ་ཞིག་གཉིང་ནས་སྐྱེས་ཅམ་
ན། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་དེ། མེ་དོང་གི་ནང་དུ་
བཙུག་པ་འདྲ། གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་བདེ་
འདོད་ཀྱིས་བསམ་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལུང་ནས། སླ་མ་ཆོས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཆོས་དང་སྣ་ཆོས་གཉིས་ཀ་བསྐྱབས་ནས།
གཞན་དོན་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་སྐྱེད་བྱས་ཏེ། དགོར་དང་རྗེས་འོང་
ཐབས་དང་འཕྲོག་བཅོམ་སོགས་རང་ལ་གང་ཕན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་ནས།

མི་མགོ་རང་མགོ་གཉིས་ཀ་གཡོགས། མི་དཔོན་དང་མི་སྡེ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་རང་ལ་ཡོད་པ་འཛིག་ནས་གཞན་མི་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་
རྒྱགས་པས། དམན་དང་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲལ་བ་ཐམས་
ཅད་དང་། འཕྲོག་བཅོམ་རྣམས་བྱེད་ནས་རང་པན་སྡོ་ཚྭ་སྒྲིབ།
ཚོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ང་ལ་ཚོས་བྱེད་མི་བརྒྱུག་སྟེ་ཟེར་ནས་རྒྱ་
བཞིན་ཡོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ཡབ་སྡོ་ཡབ་ཐམས་ཅད་ལེན་ནས་
འབྲི་འདོན་གྲོག་གསུམ་བུམ་པ་རྒྱ་གཏོར། རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་
དལ་ལ་མ་སྒྲིན་པའི་ཚོས་མི་ཁ་ཚད་པ་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་། ལན་དང་
རྣམ་སྒྲིན་ལ་མི་རེ་བར་བྱམས་དང་སྟོང་རྗེ་འབྲེལ་བའི་ཚོས་པ་ནི་
དགོན་པར་གདའ། རྗེས་པའི་ཚོས་ནི་པ་མ་གསོད་པ་ཡན། མཚམས་
མེད་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོ་སྡོ་ཚྭ་སྒྲིབ་པ། གཅིག་གིས་
གཅིག་ཟས་ཅོར་འཕྲོག་གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད། བཞོ་འབལ་དེད་
བཀོལ་སྟོང་པའི་དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱང་བཤའ་ནས་བ་བ་ལ་སོགས་པ་
ངན་སོང་གསུམ་དུ་འགོ་བའི་ལས་སྡོ་ཚྭ་སྒྲིབ་ནས། རང་བདེ་
འདོད་པས་འཁོར་བ་བློ་ཆུང་འཁྱུད་མོར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་སྟོང་རེ་རྗེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་རྗེ་དཔག་
དུ་མེད་པ་སྐྱེས་པ་གལ་ཆེ་བར་གདའ་སྟེ། མངོན་ཏྲོགས་རྒྱན་ལས།

གསེར་འབྱུང་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་ལྟར། ཁེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་
ཕྱིར། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཞི་
བ་སྟེའི་ཞལ་ནས། མང་དུ་སྤྱོད་གཅི་ཞིག་བྱ། རྒྱབ་པས་གཞན་
དོན་བྱས་པ་ལྟར། ཁྱིམ་པས་རང་དོན་བྱེད་པ་བཞིན། འདི་གཉིས་
ཀྱི་ནི་བྱུང་པར་སྟོས། གསུངས། དེ་ནས་སྤྱོད་ཅི་རྣམ་འབྱུང་བསྐྱེད་
པ་ནི། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཅི་ཆོས་། དེ་བཞིན་སྤྱོད་ཅི་དགོ་འདུན་
ཏེ། ཀྱུན་གྱི་བྱེད་པོ་སྤྱོད་ཅི་ཡིན། ཅེས་དང་། གཞན་གྱི་བཟོད་ཅིན་
སྟེ་ཅིག་སྟེས། ཀྱང་དུ་བཅའ་ཡང་མི་སྟེད་ཏེ། ལྷ་མེད་དུས་ཐབས་
བསྟན་ལས་བྱུང་། ཡོན་ཏན་ཀྱུན་གྱི་གཏེར་མཛོད་སྤྱོད་ཅི་ཡིན། ཞེས་
གསུངས། དེ་ནས་སྤྱོད་ཅི་རྣམ་འབྱུང་གྱི་ཡན་ལག་གི་སྤྱབས་འགྲོ་
སེམས་བསྐྱེད་བྱ། ལུས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ཏེན་འབྲེལ་འཛོམ་པའི་
གནད། ཅེས་གསུངས་པས། རྒྱ་རོ་ཆོས་དུག་གམ་རྣམ་པར་སྤྱང་
མཛོད་གྱི་ཆོས་བདུན་དང་ལྷན་པར་དགོས་ཏེ། ཀྱང་གཉིས་སྟེའི་
ཀྱང་། ལག་གཉིས་མཉམ་བཞག་སྤེལ་ཆོག་དོང་ཅི་ལྟར་བཅེགས།
དཔུང་པ་གོད་གཤོག་ལྟར་བརྒྱངས། དང་ཀ་སེལ་ལྟར་འབྱུང་།

མགིན་པ་མ་བྱ་ལྟར་དགུག་སྟེ་ཡ་ཀན་ལ་སྒྱར། མིག་སྒྲ་ཅེར་དབབ་
པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་དམ་པོར་བཅའ། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་
དཔྱ་རྩོགས་སྟུ། སྒྱ་ནི་ཡོངས་རྩོགས་འཆར་བའི་གནད། ཅེས་པས།
དབྱགས་འཁོར་གཅིག་གི་སྟངས་དུ་ཡི་དམ་གྱི་སྟ་གང་ཡིན་པ་དེ་
གསལ་གདབ་སྟེ། ཕྱི་ན་གོ་བ་དང་རལ་རིལ་མེད་ཅིང་། ནང་ན་རྒྱ་
ལོང་དང་ཉལ་ཉལ་མེད་པ། སྒྲ་བཞིན་དུ་སྟངས་ལ། སྟངས་བཞིན་དུ་
སྒྲ་བ། བར་སྒྲ་གི་འཇའ་ལྟ་བུར་བསྒྲུལ་པའི་སྟངས་གའི་དབྱས་སྟུ།
ཟུང་སེལ་པ་སྒྲ་སྒྲ་བའི་གདན་གྱི་སྟངས་དུ་རྩོ་རྩོ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་ཐ་
དད་མེད་པ། ཅ་བའི་སྒྲ་མ་སྒྱ་མདོག་སྟོན་པོ་རྩོ་རྩོ་དང་དྲིལ་བུ་
བསྟོལ་ཐབས་སྟུ་འཛིན་པ། སྒྱ་གཟེ་བརྩེད་ཞལ་འཇུམ་བག་བྱགས་
ཆོས་ཉིད་དང་ལྟན་པར་བསྒྲུལ། སྒྱུ་བོར་བྱ་གང་ངམ་ཆོན་གང་གི་
ས་ན་ཟུང་སེལ་པ་སྒྲའི་སྟངས་དུ་སྟངས་གའི་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་
པའི་རྩོ་རྩོ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྒྱེད། ཅ་དབྱ་མའི་རྒྱད་ལ་པད་རྒྱད་རེ་
རེའི་སྟངས་དུ་ཉི་ལྷ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་སྟུ་
ཉིག་བསྟར་ལ་སྟེལ་བ་ལྟ་བུར་བསྒྲུལ། ཞེ་རུས་པའི་གདིང་ནས་
སྒྱབས་འགྲོ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་སོགས་པ་མོས་གུས་གསོལ་
འདེབས་ཆད་མེད་བྱ། ཕྱིན་ཆབས་ཀྱི་སྟོ་བསྟུ་བྱེད། བརྒྱད་པའི་སྒྲ་

མ་རྣམས་སྤྲོད་གཤིས་སྒྲ་མ་ལ་བསྟུ། དེ་ལ་མོས་གྲས་བྱས་པས་འཇའ་
ཡལ་བ་བཞིན་ཏུ་གྱུར་ནས། སྒྲ་མའི་བྱགས་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་དང་།
རང་གི་སེམས་རྒྱུད་གཉིས་བསྐྱེས་ལ་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཇུག
སྒྲ་མ་བསྒྲོམ་པ་བྱིན་སྒྲ་བས་འཇུག་པའི་གནད། ཅེས་དང་། སྤྱད་པ་
ལས། སྒྲ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་རྟག་ཏུ་བརྟེན། གསུངས། ལྷ་པ་ལམ་
འབྲས་དབྱེར་མེད་ལ། དང་པོ་ཆོས་རྒྱུག་གི་གདམས་ངག་ནི། རྗེ་
བཙུན་རྣམ་པ་ལས། ཤར་བྱོགས་ངོས་སུ་རྟེན་པའི། །ཞལ་གྱི་གདམས་
པ་མཐོས་པས་ན། །དངོས་པོའི་གནས་ཐབས་ལམ་དང་ནི། །འབྲས་
བྱ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །གསུངས། དེ་ལ་ལྷས་དངོས་པོའི་གནས་
ཐབས་ནི། །ལྷས་ནི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་ལྷ་དང་། རྩ་དང་རྒྱུད་དང་ཐེག་
ལེ་དང་། །མི་གཙང་རྩས་དང་རྣམ་རྟོག་ལ། །ལྷས་ཀྱི་ཆོས་ནི་བསྟན་
པའོ། །གསུངས། སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ཐབས་ནི། །ལྷས་ལ་ཡེ་
ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། །དངོས་
པོ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་སྟེ། །ལྷས་གནས་ལྷས་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ། །གསུངས།

དེ་ལ་གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར། རྒྱ་ལུས་ཆགས་སྤང་རང་
གྲོལ། །མི་ལམ་གཉིད་འབྱུལ་རང་དག། །འོད་གསལ་གཏི་མུག་རང་
སངས། །འཕོ་བ་མ་བསྒྲེམ་སངས་རྒྱས། །བར་དོ་རྒྱལ་བ་ལོངས་སྤྱོད་
རྣམས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་སྤྱིའི་སྒྲོན་འགྲོ་གོང་དུ་སོང་ནས། ཆོས་
དྲུག་རང་གི་སྒྲོན་འགྲོ་ལ། མ་དག་པ་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་སྒྲོང་ར་སྤྱང་བ།
དག་པ་སྤྱིའི་སྒྲོང་ར་སྤྱང་བ། ཅ་སྤྱང་བ། རྒྱང་སྤྱང་བ། ཐེག་ལེ་སྤྱང་
བ། ཅ་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན། རྒྱང་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན། ཐེག་ལེ་
མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན། གཏུམ་མོ་མ་ཟེན་པ་ཟེན་པ། ཟེན་པ་བརྟན་
པ། བརྟན་པ་བོགས་དབྱུང་བ། འོད་གསལ་མ་ཟེན་པ་ཟེན་པ། ཟེན་
པ་བརྟན་པ། བརྟན་པ་བོགས་དབྱུང་བ་སྟེ། དངོས་བཞིའི་ཆོས་བཞི་
པོ་འདི་ལ། གང་ཟག་སེམས་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
པས་ཆེ་འདི་སྒྲོས་བཏང་ནས་བསྐྱབ་ན་རྩ་འཆང་འགྲུབ་
གསུངས། འདིར་སེམས་དབང་དུ་མ་འདུས་ན་འཕོ་བས་མཚམས་
སྒྱུར། བར་དོ་གཏན་ལ་ཕེབས་ན་འགྲུབ་གསུངས་པས། བྲིད་ཡིག་
རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསུངས་པ་སྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་པ་
ཡིན། བདག་ཀྱང་ཁས་ཉན་དུ་གྱུར་པས་མི་ངག་དམག་གི་དཔེ་

བཞིན། མོང་ནས་དབྱགས་ཤུབ་ཁབ་ཀྱིས་མ་ཚོང་ནས། བཅན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ངོ་སྤྱང་དགོས་པ་རེད། དེ་བས་གཞན་གྱི་བསྐྱལ་ནས།
གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རས་ཚད་དང་ངོ་སྤྱང་གིས་བརྗེད་བྱང་ཡི་
གོར་བྲིས་པ་འདི། རྩན་མཚམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོང་དུ་སླ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་བསྒྲུལ། མ་དག་པའི་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་སྟོང་ར་བསྒྲུལ་པ་ནི། ལུས་
འབྲུལ་བློ་ཞབས་ཕྱད་པའམ་ཕྱ་མ་ཕྱས་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་ཁང་སྟོང་
ནང་ལ་སླ་བ་ཤར་བ་འདྲ་བའི་སྟོང་སང་ངེ་བ། ཅུ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཤར་བ་གྲོ་སོག་གི་ཕྱང་པོ་བཞིན་ངང་སང་ངེ་བ་ཞག་གསུམ་བསྒྲུལ།
དག་པ་ལྟའི་སྟོང་ར་ནི། ལྟའི་རྒྱ་སྟོང་སང་ངེ་བ། ཅུ་ཐམས་ཅད་
འཇའ་ཁྱུ་ལ་བྱག་པ་ལྟ་བུའམ། སྟོང་སྤྱད་སྟོང་སྤྱད་མར་བྲིས་པ་བཞིན་དུ་
ས་ལེ་ཞག་གསུམ་བསྒྲུལ། ཅུ་སྤྱང་བ་ཡང་གང་བྱག་གི་བཞེད་ཚུལ་
མང་ཡང་། ལྷ་རོ་པས། གདུགས་དང་གདུགས་འདེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
བཞེད་གསུངས། རྩ་རྗེའི་ལུས་ལ་ཅུ་གངས་སྟོང་སྤྱག་བདུན་ཅུ་ཅུ་
གཉིས། སྤྱིར་ཅུ་བྱེ་བ་བྱེད་བཞི་བ་སྤྱིའི་ཁྱང་དང་མཉམ་པར་ཡོད་
གསུངས། ལུས་དྲ་བར་འབྲེལ་བ། ཅུ་དྲ་བར་འབྲེལ་བ་ཡིན་གསུངས།
དེ་ལ་ཅུ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་རུ་བསྒྲུལ་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་དབྱས་སུ་ཅུ་
དབྱ་མ་ཁང་སྟོང་ནང་ན་ཀ་བ་བཙུགས་པ་འདྲ་བ་རོ་རྒྱང་གཉིས།

གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་དང་ཐ་ལེར་ཡོད་པ། རྟེན་བའི་འོག་སོར་བཞི་
ནས་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་དབུས་སྟེ། གཡས་དམར། གཡོན་
དཀར་གསུངས་ཀྱང་། གསུམ་ཀར། དཀར་བ་གསལ་བ་དང་བ་སྟོང་
པ་རྟེན་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྔ་ན་པ། འཁོར་ལོ་བཞི་ལས་རྟེན་བའི་རྩ་
འདབ་མ་དུག་རྩ་རྩ་བཞི། རྟེན་གར་བརྒྱད། མགོན་པར་བརྩ་དུག
སྟེ་བོར་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྩ་ཐམས་ཅད་དང་ཐལ་ལ།
སྟོང་སང་ངེ་བ་ཞག་གསུམ་སྟོམ། རྩང་སྩང་བ་ནི། རྩ་བའི་རྩང་ལ།
ཡན་ལག་གི་རྩང་ལ་དང་བརྩ་སྩང་བ་རྟེན། ཡན་ལག་གི་རྩབ་དང་
དགང་དང་གཞིལ་བ་རྟེན། མདའ་རྟར་འཕང་བ་རྣམ་བཞིའོ། དེ་ལ་
དང་པོ་རྩང་ཐེངས་གསུམ་བྱས་པས་ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་
སྩངས་ནས། རྩང་དལ་ལ་རིང་བ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ནས་མེད་པས་
ལྷག་རྩད་གྱི་རྩ་མ་ལྷས་བཏབ་པ་རྟར་སྟེ་ཏ་ལེ་སོང་བ་ནས། རྩ་
གསུམ་གྱི་འདུས་མདོ་ལ་ཅི་ཐུབ་བབྱང་། མི་ཐུབ་པའི་དུས་དབུ་
མའི་བརྒྱད་ནས་སྟེ་ཕྱར་རེ་སོང་བར་བསམ་ནས་སང་ངེར་བཏང་།
ཡང་རྩབ་ནས་འཛིན་པ་སྟར་བཞིན་བྱ། དེ་ལ་དང་པོ་རྩང་དུ་ལ་
སྩངས། དེ་ནས་ཇེ་མང་བརྒྱ་ཡན་ཆད་ཐབས་ལམ་གཟབ་ནས་ཞག་
གསུམ་ལ་བསྟོམ། ཐེག་ལེ་སྩང་བ། དབུ་མའི་ཡར་སྟེ་དཔལ་བར་རྩ་

གནས་གྲུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་རྒྱང་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ཐེག་ལེ་དཀར་ལ་
གསལ་བ། ལྷུམ་ལ་འདྲིལ་བ་དེར་རྒྱང་འཛིན་ལ་སེམས་གཏད། མི་
ཐུབ་ཅམ་ན་ཐེག་ལེ་སང་སྒྲ་དང་བཅས་པས་སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་ལ་
འདྲིལ་བར་བསྒྲུལ། དེར་སྒར་བཞིན་བཟུང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་
བརྒྱད་དུ་འདྲིལ་བས། རྙིང་ག་ལྟེ་བ་གསང་གནས་གྱི་རྩ་བ་རྟེན་པ་
རྩེ་མོ་ལ་སོགས་སུ་རྒྱང་དང་བསྐྱུན་ནས་ཐུན་རེ་ལ་བརྒྱ་ཡན་ཆད་
ཞག་གསུམ་ལ་བསྒྲུལ། འཛོག་དུས་དཔྲལ་བར་འཛོག་དེ་རྣམས་ནི་
སྒྲོན་འགྲོའོ། །དེ་ནས་དངོས་གཞི་གཏུམ་མོ་སྒྲུལ་པ་ནི། རྩ་གསུམ་གྱི་
འདུས་མདོར་ཨ་ཐུང་གི་ངོ་བོར་ཐེག་ལེ་དམར་པོ་སྒན་མ་འབྲིང་པོ་
ཅམ་མེ་ལྟག་གི་རྣམ་པ་གཅིག་བསྒྲུལ། རྒྱང་སྒར་བཞིན་བཟུང་ནས་
གཡས་གཡོན་ནས་ཐེག་ལེ་ལ་རྒྱབ་པས་ལྷགས་སྤེག་ལ་ཐུས་བཏབ་
པ་བཞིན་དུ་དམར་མར་མར་མར་ཞག་གསུམ་བསྒྲུལ། མ་ཟེན་པ་ཟེན་
པའི་གདམས་ངག་གོ། །དེ་ནས་སྒར་བཞིན་བསྒྲུལས་པས་རྒྱང་གི་
ཐེག་ལེ་སྤྱོད་ནས་མེ་ཁ་དོག་དམར་བ། རེག་བྱ་ཆ་བ། བྱ་བཏང་
གོད་པ། རྩེ་མོ་རྩོ་བ་སོར་གང་ཅམ་ཞག་གསུམ་བསྒྲུལ། སོར་གསུམ།
སོར་ལྷ། སོར་བདུན་བར་དུ་ཞག་གསུམ་རེ་བསྒྲུལ། རྒྱང་བྱང་ནས་
བདེ་བའི་དུས་སུ་བུམ་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་བྱ། ཟེན་པ་བརྟན་པའི་

གདམས་ངག་གོ ཡང་ཐེག་ལེ་སྒར་བཞིན་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་ནས་དབུ་
མའི་རྒྱད་དུ་ཡར་སོར་བརྒྱད་འབར་བས་སྒྱེ་བོའི་ཏྲི་ལ་ཕོག་པས་
ཐེག་ལེ་དཀར་ལ་སྒྱུ་མ་པ་སྒན་མ་ཙམ་ཞིག་ཆད་ནས་མེ་ཐོག་དུ་ཕོག་
པས་བདེ་དྲོད་ཆེར་འབར་བས་སྒྱེ་བ་མན་ཆད་མེས་གང་བ་ཞག་
གསུམ་བསྒྲིམ། དེ་ཐེགས་པ་རེ་དང་སྒྱུར་བས་སྒྲིང་ག་ མགོན་པ། སྒྱེ་
བོ་མན་ཆད་ཞག་གསུམ་རེ་བསྒྲིམ་པ་ནི་བརྟན་པ་བོགས་དབྱུང་
བའི་གདམས་ངག་སྒྱེ་གདུམ་མའི་བསྒྲིག་རིམ་རྣམས་ཆ་གང་གི་ཆད་
དང་སྒྱུར་ནས་ཆ་བ་ཤས་ཆེན་ཐེག་ལེ་ཆེར་བསྐྱེད། གང་བ་ཤས་ཆེ་
ན་གདུམ་མེ་ཆེར་བསྐྱེད། གང་ཟག་གི་ཁམས་དབང་པོ་དང་བསྐྱུན་
ནས་བརྩོན་པ་གལ་ཆེ། འབྲུལ་འཁོར་ཡང་རྒྱང་དང་བསྐྱུན་ནས་
བརྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གདུམ་མེ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ། །རྣམ་ཤེས་རྒྱང་གི་
ཏྲི་ལ་སྐྱོན། །འབྲུལ་འཁོར་སྐྱོགས་ཀྱི་ལྷག་གིས་བྲབ། །རྩ་དབུ་མའི་
ཐང་ལ་ཁ་ཡན་སྐྱོད། །ཞེ་མ་ཡ་མཚན་མི་ཆེའམ། ། ༥ ། སྒྱུ་ལྷས་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། གདུམ་མའི་དུས་སུ་སེམས་རིག་ཐོག་དུ་བརྟན་
པ་མ་ཐོབ་ནས་ཡུལ་ཐོག་དུ་འབྱམས་ཤོར་བས་མིག་གིས་གཟུགས་
བབྱང་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་དུ་དབང་ཤེས་རྣམས་

སྒྲེས་པའི་དུས་སུ་སྒྲུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་སྒྱུར་ནས་སྣང་སྟོང་འཛིན་
མེད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་མ་བེན་པ་བེན་པའི་གདམས་ངག་གོ
དེ་ནས་མདུན་དུ་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་གཟུགས་འཆར་དུ་
བརྟུག་ཅིང་། དེ་ལ་བསྟོད་སྦྱང་དང་བརྟེན་བཙོན་དང་རྒྱན་
འདོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་དེ་ལ་དགའ་མི་དགའི་འདུན་པ་
བཏང་ལ། དུལ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་སྒྱུངས་བ་ནི་བེན་པ་
བརྟན་པའི་གདམས་ངག་གོ དེ་སྟར་སྣང་འབྱུང་སྟམ་པ་ཤར་ནས།
དུལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་ལ། གཞན་གྱི་སྒྲོ་སྒྱུར་བྱང་བ་དང་། བསྟོད་
སྦྱང་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དུ་བརྟུག་ལ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་དུ་ཉམས་
སུ་ལེན་ནས། ཟུང་འཇུག་སྒོས་མ་རིག་པ་ནི་བརྟན་པ་བོགས་དབྱུང་
བའི་གདམས་ངག་གོ ༧ དཀར་དམར་དུལ་གྱི་སྣང་བ་
ནམས། །དབང་ཤེས་སེམས་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ། །སྒྲ་ཚོགས་སྒྲུ་མའི་རྟ་ལ་
བསྟོན། །གཏད་མེད་ཐང་ལ་ཁ་ཡན་སྟོང་། །ཞེ་མ་ཡ་མཚན་མི་
ཆེའམ། ། ༩ མི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། གཏུམ་མོ་དང་སྒྲུ་ལུས་
གྱི་དུས་བག་ཆགས་མ་དག་ན་མི་ལམ་དུས་འཁྲལ་པ་རྒྱག་པས། དེ་
བསྒོམ་པ་ནི། ཉལ་བའི་དུས་གཞོག་གཡས་ཞབས་སུ་བརྟུག་པ་ལ་

སོགས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་བྱས་ནས་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་འདེབས་བྱེད་མི་
 ལམ་བཟང་པོ་མང་པོ་མི་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། མི་ལམ་མི་ལམ་དུ་
 ངོ་ཤེས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཞེས་པའི་གསོལ་འདེབས་མང་དུ་བྱ།
 མགྱིན་པར་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་བཟུང་ནས་ངོས་མ་ཟེན་གྱི་
 བར་བསྒྲུལ་ཞིང་གཉིད་པ་ནི་མ་ཟེན་པ་ཟེན་པའི་གདམས་ངག་
 གོ་ཟེན་ནས་ངོ་ཤེས་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱ། དཔུལ་བ་མགྱིན་པ་
 ལ་སོགས་པར་ས་བོན་བསྒྲུལ་ངོ་ཤེས་ནས་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་
 སོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་མ་འབྱུངས་གྱི་བར་དུ་གཉིད་ཐུན་
 ཐུན་དུ་གཅོད་ཅིང་བསྒྲུལ་པ་ནི་ཟེན་པ་བརྟན་པའི་གདམས་ངག་གོ།
 བརྟན་ནས་སྒྲེལ་སྐྱུངས་བསྐྱར་གསུམ་གྱི་གསོལ་འདེབས་བྱ། རང་
 ལྟར་གསལ་བ་དང་། རིགས་ལྗེའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལྟ་བ་
 དང་། ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྒྲེལ་སྐྱུང་བསྐྱར་གསུམ་ལ་སོགས་མ་
 འབྱུང་གི་བར་དུ་བསྒྲུལ་པ་ནི་བརྟན་པ་བོགས་དབྱུང་བའི་གདམས་
 ངག་གོ། མི་ལམ་བག་ཆགས་འབྲུལ་སྒྲུང་ནམས། །འབྲུལ་སྒྲུང་ལས་
 གྱི་སྒྲུལ་པ་དེ། །གཏི་ཟུག་གཉིད་གྱི་རྟ་ལ་བསྐྱོན། །འོད་གསལ་གྱི་
 ཐང་ལ་ཁ་ཡན་སྒྲོད། །ཞེ་མ་ཡ་མཚན་མི་ཆེའམ། ། ༥ ། གོང་གི་

གསུམ་པ་འབྱོངས་ནས་འོད་གསལ་བསྒྲུབ་སྟེ། མཚན་བཅས་ཀྱི་འོད་
གསལ་ནི། རྟེན་གར་རྩྱི་དང་མར་མེ་ལྷས་སུ་འཛོག་སེམས་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུར་གཏད་ནས་བསྒྲུབ་པ་ནི་མ་བེན་པ་བེན་པའི་གདམས་
ངག་གོ། ཉིན་པར་འོད་གསལ་མཐའ་དབུས་མེད་པར་གནས་ན།
མཚན་མོ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཟླ་བའི་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ནི་བེན་པ་
བཟོན་པའི་གདམས་ངག་གོ། དེ་ནས་ཉིན་མཚན་ཐམས་ཅད་དག་
ནས་ཤར་མ་ཤར། ངོས་བབྱང་མ་བབྱང་ཅིས་གདབ་བལ་ནས་འོད་
གསལ་མཐའ་དབུས་མེད་པ་བར་སྒྲུང་རང་གི་འདུག་ལྷགས་ནི་
བཟོན་པ་བོགས་དབྱུང་བའི་གདམས་ངག་གོ། འོད་གསལ་བསྒྲུབ་
པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ། །སྐྱེ་དང་ཞིང་
ཁམས་རྟ་ལ་བསྒྲུན། །མཐའ་དབུས་མེད་པར་ཁ་ཡན་སྟོང་། །ཞེ་མ་
ཡ་མཚན་མི་ཆེའམ། །༥། རྣམ་རྟོག་ཕྱོགས་མེད་ལྷོ་ལ་
གནས། །གཉིད་ལྷག་འཐུག་པོ་རྩྱི་ལ་གནས། །མི་ལམ་སྐྱེ་མ་ཨོ་ལ་
གནས། །བདེ་ཆེན་སྟོམས་འཇུག་ཏི་ལ་གནས། །སྐྱབ་སྐྱབ་ཅན་གྱི་
ཆོས་བཞི་དེས། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་ཆེ་འདིར་འགྲུབ། དེ་ནས་རྒྱང་

སེམས་དབང་དུ་མ་འདུས་ན་ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྒྱུར་བས་
ཕྱི་མར་འབྱུང་སྟེ། འཕོ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། ལུས་སྒྱུར་བསྐྱེད།
སྒྱུ་བོར་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་བསྒྲུམ། རྒྱང་སེམས་རྩྱི་དུ་དྲིལ་ནས་སྒྱུ་བོའི་སྒྲ་
མའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ། གནས་ལ་འཕེན་པ་དང་བསྐྱེམ་པ་མ་
འབྱོངས་ཀྱི་བར་བྱ། ཐུན་བར་སྒྲ་བ་ཕྱེད་པས་བཀའ། འབྱོངས་
རྟགས་བྱང་ན་མ་བཟེད་པ་ཅམ་བྱ། དུས་ལ་བབ་དུས་ལས་ལ་སྒྱུར་
བ་ནི་འཕོ་བའི་གདམས་ངག་གོ། འཕོ་བ་ལམ་ཀྱི་དེད་དཔོན་
ཏེ། ཀྱུན་གཞི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ། རྒྱང་སྒྱུང་དབུ་མའི་རྟ་ལ་
བསྐྱེན། སྒྲ་མའི་སྒྱུ་ལ་ཁ་ཡན་སྒྲོད། ཞེ་མ་ཡ་མཚན་མི་ཆེའམ།
བར་དོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་པས་ཆོས་གོང་མ་བཞིས་གཏན་ལ་
ཕབ་པས་མཐར་ཕྱེན་ནས། བར་དོ་དང་པོ་གཞིའི་འོད་གསལ་ཏེ།
འབྱུང་བཞི་ཞིག་པའི་དུས་ངོས་ཟེན་ན་སངས་རྒྱས། འདྲིམ་བསྐྱེད་
རིམ་སྒྱུ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རྟགས་ཐོན་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་སྒྱུ་
འོད་ཟེར་གསུམ་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་ཡུལ་སྒྱང་སྒྱུ་མར་ཤར་བ་ནི་
བར་དོ་གཉིས་པར་དོ་ཤེས་མི་དང་འབྲུད་པ་སྒྱུར་སོང་ན་ལོངས་སྒྱུ་

འགྲུབ། འདིར་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་ལ་སེམས་བྱར་ཙམ་
གནས་པ་དང་། འཆི་བ་མཆམས་སྒྱུར་འཕོ་བ་དང་བཅས་པ་འཛོམ་
པ་ནི་བར་དོ་གསུམ་པའི་སྒྲིང་བ་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྒྲེལ་བས་སྐྱེ་
སྒྲོ་བགགས་ཤིང་སྒྱུར་སྒྱུང་བྱ་བ་དང་། མ་ཁེགས་ན་རིགས་བཟང་
དང་བསྟན་པ་དར་བའི་སར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འགྲུབ། དེ་མ་རྟོག་པ་
ནམས་ནི་ཆོ་འདིར་དུག་གསུམ་ལ་གཞི་བྱས་ནས་མི་དགོ་བ་བརྩ་
སྒྱུད་པ་ནམས། ལས་ངན་གྱི་དབང་གིས་བསྒྱུད་ནས། རིགས་དུག་སོ་
སོའི་ལྷས་ལས་བཟང་ངན་འབྲིང་ནམས་སྒྱུད་ནས་འཁོར་བ་མཐའ་
མེད་དུ་ཡོས་ཙུ་བསྒྲེར་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ནི་བར་དོའི་ཆོས་རྒྱས་
པ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསལ། བར་དོའི་གདམས་ངག་གོ་བར་དོ་
ལམ་གྱི་ས་མཆམས་ན། །ཙུང་ཐེག་ལའི་རྒྱལ་པོ་ནམས། །རང་སྒྲིང་
སེམས་ཀྱི་རྟ་ལ་བསྒྲེན། །བདེ་ཆེན་གྱི་ཐང་ལ་ཁ་ཡན་སྒྲོད། །ཞེ་མ་ཡ་
མཆན་མི་ཆེའམ། བཀའ་བརྒྱད་གོང་མའི་སྒྲལ་ཀ་འཛིན། །ཐབས་
ལམ་མན་ངག་ཟབ་མའི་ཕྱུག། །འབྱུང་བཞིའི་ལྷས་ལ་སྐྱེ་བཞི་
རྫོགས། །ཀེ་རུ་ཀེ་རུ་སྟན་གསོན་དང་། །ཆོས་དུག་དྲིལ་བ་དོ་རྗེའི་

ཐུ། །དབྱངས་མཆོད་པ་འབྱུང་ལོ་དགོན་མཆོག་གསུམ། །དོན་ཐུགས་
ལ་སྒོལ་མཛོད་མཆོད་གྲོགས་རྣམས། སྒྲ་མ་མཁའ་འགོ་མཉེས་པར་
བྱ། ཏེ་ཏེ་སའ་དུ་ཀ་ལྷ་ཏ་སྟ་ལྷུ། བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཇམ་
སྒྲིང་རྒྱན་དུ་ཏྱག་བཏྱན་ཡོངས་བྱབ་ཤོག ། ། ཐེང་གསུམ་བྱས་སོ།
ཟེ་ཅི་ནས་བྱས།

